
Akbaba
— Haydi, seç seç al!. Kurbanlık koyunlar!..
ORMAN KANUNU
KÖY ENSTİTÜLERİ
LÂİKLIK
TOPRAK REFORMU
DEVRİMLER

1962 YILI
İKİNCİ ÇEKİLİŞİNDE

10

APARTMAN DAİRESİ

1 adet
100.000 Lira
2 adet
50.000 Lira

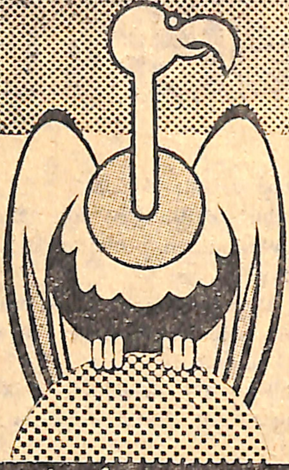
Ayrıca 2120 kişiye
400.000 lira
tutarında çeşitli
para ikramiyeleri

İkinci çekilişe katılabilmek için 22 Mayıs akşamına kadar size en yakın şubemize uğrayarak bütün tasarruflarınızı İkramiyeli Aile Cüzdanı hesabınıza yatırınız.

YAPI ve KREDİ BANKASI

136

Akbaba

SİYASİ MİZAH GAZETESİ

BAŞYAZARI : Yusuf Ziya Ortaç

SAHİBİ : Ergin Ortaç

YAZI AİLESİ : Aziz Nesin, Adnan Veli, Nimet Arzık, Necdet Rüştü Efe, Vâ - Nû, Selâmi Yurdatap, İlhan Selçuk, Rıfat Ilgaz, Baha Oral, Adnan Tahir, Hüseyin Korkmazgil, Kenan Akıncı, Yaşar Özen, Semiramis Aydınlık.

KARİKATÜR AİLESİ : Necmi Rıza, Turhan Selçuk, Suat Yalaz, Nehar Tüblek, Semih Balcıoğlu, Cafer Zorlu, Şadi Dinççağ, Bülent Şeren, Mehmet Polat, Yaşar Tonguç, Zeki Beyner, Burhan Solukçu.

※

Yazı işlerini fiilen idare eden : Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer : Ercan Matbaası

Kapak baskısı : Şaka Matbaası

※

Abone bedeli : Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllığı 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilmesi istenen abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır.

Fiatı : 100 kuruştur.

İDARE YERİ : Divanyolu Klodfarer caddesi, No. 8 - 10 Daire : 3. Telefon : 22 18 11

İLÂN FİATI : Kapak içi, santimi 20 lira, iç sayfalar 30 liradır.

Cilt : 2 — Sayı : 41

10 Mayıs 1062

YIL : 40

※

Bu gazete Basın ahlâk Yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

Kurban!

İHTİYARLIK nedir, bilir misiniz?.. Geçmişi özlemek!.. Yaş ilerledikçe, geride kalan yıllar, mehtap ile büyüienmiş harabeler gibi altın ve gümüş saraylar olur... Bulanık bir su birikintisi, ay ışığı altında nasıl sırma işlemeli bir atlas örtü görünürse, gençliğin uzakta kalan bütün hâtıraları da öyle görünmeğe başlar!

Şu: «Bizim çocukluğumuzdaki bayramlar» sözü yok mu?.. Eski bayramlardaki güzelliğin değil, bir daha ele geçmiyecek gençliğimizin özlentisidir.

Eskiden bayram, takvim yaprağındaki belli günde gelmezdi. Ona, en az bir ay önceden, adım adım yaklaşır, adım adım kavuşurduk: Evin en büyüğünden en küçüğüne kadar herkesin bu hazırlıkta payı vardı: Terziler, yalnız beyefendinin, hanımefendinin bayramlıklarını dikmez, küçük beylerin, küçük hanımların bayramlıklarından tutunuz da ahçı başıya, kalfaya, ahretlik kıza kadar bütün ev halkının bayramlıklarını keser, biçer, dikerdi...

Hısım, akraba, dost kalabalığının çerçevesi içinde komşu çocuklarını da görürdünüz: En küçük hediye, Bursa ipeğinden, ucu marka işlemeli bir mendildi. Bu mendil, bazı bir altın saat, bir akik yüzük, gümüş saplı, gül ağacı bir baston, vereceğiniz insanın yaşına göre, altın nakışlı bir enfiye kutusu da olurdu.

Büyüklerin küçüklere para vermesi de âdetti eskiden... Bu para, çoğu, darphaneden yeni çıkmış, pırıl pırıl bir lira çeyreği, ufacık bir çil altın olurdu... O zamanki değeri yirmi yedi kuruştu bunun...

Yirmi yedi kuruş ne mi demek?.. Orta halli bir lokantada, tatlısiyle, tuzlusiyle bir hafta öğle yemeği demek!

Kurban bayramlarının, adı üstünde: En büyük töreni kurban kesmekti!

Kolay mı bu?.. Eğer, Köprü'nün İstanbul yakasında oturmuyorsanız vaz geçiniz bu işten!.. Kurbanı bulsanız, bayram namazından yeni çıkmış, ağzı dualı müslüman kasabı bulamazsınız. Kasabı bulsanız, kurban etini dağıtacak müslüman mahalleyi bulamazsınız... Malûm ya, kurbanın üçte biri sadaka, üçte biri nafaka, üçte biri de hediyedir!

Ama ben size bir şey daha söyleyim: Benim çocukluğumdaki kurbanlık koyunu da bulamazsınız...

Benim çocukluğumdaki kurban sürüleri, Erzurum'dan yaya gelmiş, kemikleri üstünde pöstekisi sallanan karamanlar değildi. Etleri taze ot, taze çiçek, taze kekik kokan Rumeli kıvırcıklarıydı onlar!

Şimdi mi?.. Şimdi Rumeli yok ki, kıvırcığı olsun!.. Biz o vatan cennetini Balkan Savaşından önce kaybettik: İki parti savaşında!..

Aradan yıllar, yıllar, aman ne uzun, aman ne korkunç, aman ne acı yıllar geçti!..

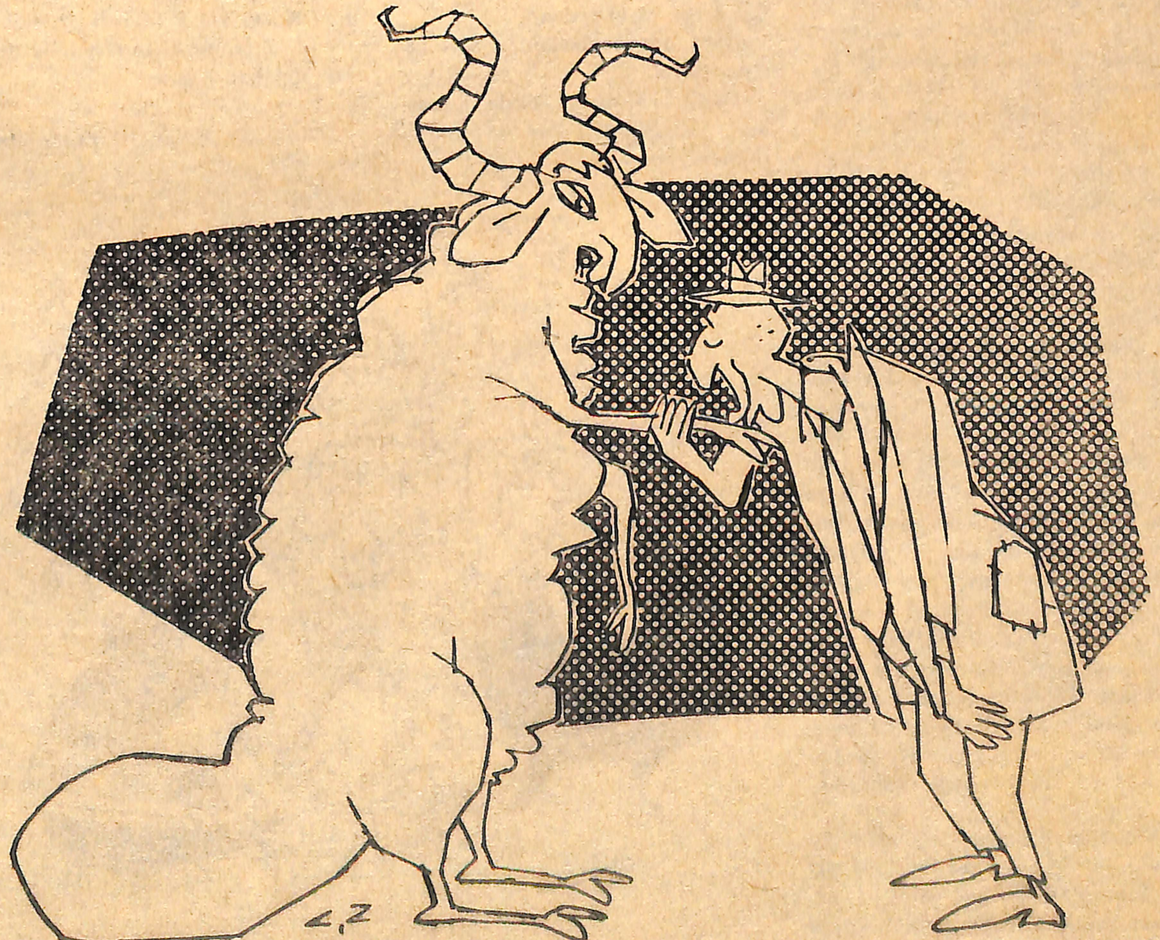
Yarın, yine kurban bayramı... Ama bayramlıksız, ama bayram hediyesiz, ama kurbansız kurban bayramı!..

Hiç mi eski bayramlara benzer yönü yok?..

Vaaaar... Parti kavgalarımıza baksanıza!..

Yusuf Ziya ORTAÇ

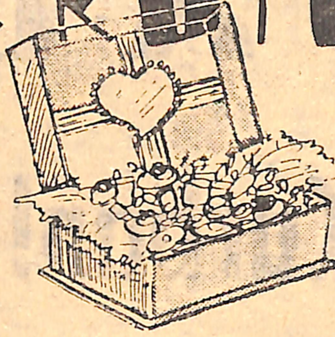
> **AKBABA**
>
> Sevgili okuyucularının Kurban Bayramını, üzüntüsüz günler diliyerek kutlar.

YAZISIZ!

ŞEKER KUTUSU

RIFAT ILGAZ

«İndir!» dedi, «Ne kadar kutun varsa indir!»

Şekerci, üzeri çiçekli, içi dışı kadifeli, iç kapağı aynalı, pırıl pırıl naylon, ne kadar kutusu varsa serdi tezgâhın üstüne. Ali Yılmaz iç kapağı aynalısını kestirmişti gözüne:

«Ne kadar şeker alır bu kutu?» diye sordu.

«Bir kilo alır... Karışık mı yapalım?»

«Karışık... Ama biraz çikolatalı, biraz badem ezmeli... Badem... Beş on tane akide... Altına da bir sıra lokum, fıstıklı! Anlıyorsunuz ya... Temiz bir şey olsun!»

Şekerci anlamıştı... Yirmi yaşlarındaki bir delikanlının böyle bir kutuyu kime göndereceğini kestirmişti çoktan.

Ali Yılmaz:

«İki kat kâğıtla sarın!» dedi, «Kutunun şıklığı dışarıdan belli olmasın!»

Bu, biraz da onun sıkılganlığını gösterirdi. Şekerci istediğinden daha güzelini yaptı. Sardı, sarmaladı. Sırmalı iplerin düğümlendiği yere de firmasının yaldızlı etiketini yapıştırdı:

«Buyurun!» dedi, «kime versen, mahçup olmazsın... Haydi güle güle!...»

Gitti karşıdaki koltuk meyhanesinden ayak üstü iki tek de votka çekti. Duvardaki aynada kravatının üçgenini denkleştirdi. Lâcivert ceketinin üst cebindeki beyaz mendili düzeltti. İki votka adamakıllı arttırmıştı cesaretini. Çiçekçinin önünden geçerken birden aklına esmişti. Hemen daldı içeri:

«Karanfil!» dedi, «On tane kadar kırmızı karanfil... Bir sırada da kenarlarına beyazlarından...»

Çiçekçi, karanfilleri jelâtin kâğıdına sardı güzelce. Tutuşturdu delikanlının eline. Çiçekleri elinde nasıl götüreceğini hiç düşünmemişti. Utanırdı böyle şeylerden. Bir bayram gazetesi aldı, koydu arasına. Ev, nah şuracıktaydı. Otobüs bile istemezdi. İki duble votka da köşe başındaki meyhanede çekti. Nereye olsa gidebilirdi artık. Dokundu Sevgi'nin kapısındaki zile. Ev misafirden tıklım tıklımdı. Bir yılgınlık çöktü içine. Elindekileri kapıdan verip gitse ne iyi olurdu. İster istemez girdi içeri. Çiçekleri uzattı nişanlısına. Çiçekler, şeker kutusundan daha çok ilgilendirmişti onu. Kutu çifter çifter kâğıtlara sarıldığı için ne biçimi belli oluyordu, ne rengi:

«Kâğıtları bir sıyırsın!» diye düşündü, «bayılır o zaman!» Tam yirmi lira yalnız kutuya vermişti. Lâcivert kadife kapağın içinde, yürek biçimi pırıl pırıl bir ayna vardı ki hangi kız görse ağzının suyu akardı. Hele bir açsın kutuyu!

Büyüklerin elini öptü sıradan. Geriye kalanlarla tokalaştı. Sevgi'nin uzattığı şekere parmakları titreyerek uzanırken keskin bir arpej kokusu döndürmüştü başını. Fazla oturmadı. Kapıdan çıkarken rahat bir soluk almıştı. Ne olursa olsun büyük bir yük kalkmıştı üzerinden. Bayram, bayram... İki kadeh rakı çekmeden bayram mı olurdu? Tuttu meyhanenin yolunu.

Sevgi, her bayram Melâhat hanımın elini öpmeden yapamazdı. Ta okul sıralarından alıştırmıştı kendisini. Her bayram, okulu bitirse de, onun yumuk yumuk ellerini öpmedi mi, kendisini okul yüzü görmemiş bir mahalle kızı sayardı. Elini yüzünü yıkadı, saçlarını taradı.

«Anneciğim!» dedi, «Gidiyorum. Para ver de bir kutu şeker yaptırayım!»

Bayramlaşmak güzeldi ya... İşin bu masraflı yanı hoşuna gitmiyordu annesinin:

«Ne parası?» dedi, «Al götür şu kutuyu işte!»

Şeker... Şeker... Ne farkı vardı kutuların birbirinden?

«Olur mu anneciğim?» diyecek oldu Sevgi.

«Hadiii!...» dedi, «Fazla konuşma... Al götür! Parayı sokaktan toplamıyoruz!»

İster istemez şeker kutusunu sıkıştırdı koltuğunun altına. Tütüncüden bir Bayram gazetesi aldı. Sardı, sarmaladı. Tam kapısının önünde yakaladı Melâhat hanımı.

«Oooo!... Sen misin Sevgiciğim?» dedi, «Tanıyamıyacaktım az daha. Maşallah, genç kız olmuşsun!»

Öptü elini Melâhat hanımın.

«Her halde bir yere gidiyordunuz!» dedi, «Rahatsız ederim başka bir gün!»

Kutuyu, üzerindeki gazeteyle uzattı Melâhat hanıma...

«Buyurun efendim!»

Fazla da üstelemedi Melâhat hanım:

«Mersi!» dedi, «Beklerim başka bir gün!»

Müfettiş Memal Beylere gidiyordu. Ankara'dan her bayram üç beş günlüğüne gelirdi annesine. Terfi senesi idi Melâhat hanımın. Bu bayram mutlaka görmesi gerekirdi:

«Hazır şeker de geldi işte!» dedi, «eŞkercilerin önünde kuyruğa girmektense. Müfettiş Bey, açıp da içindekini mi inceliyecek?»

Cemal Bey güler yüzle karşıladı Melâhat hanımı:

«İyi oldu geldiğiniz!» dedi, «Bu yıl yeniden iki Kız Sanat Enstitüsü daha açılacak. Bunların başına tecrübeli, bilgili idareciler lâzım...»

İçi cız etmişti Melâhat hanımın. Okulundan çok memnundu çünkü:

«Evet müfettiş bey!» dedi.

«Düşündüm ki bu yeni okullara sizden daha münasibini bulmak zor! Kolay kolay idareci yetişmiyor memlekette. Sizin terfi yılınız değil mi Melâhat hanım?»

«Evet efendim ama...»

«Güzel bir fırsat, iyi rapor almanız için...»

İş sarpa sarmış demekti:

«Efendim!» dedi, «Ben çok memnunum okulumdan. Alıştım arkadaşlara!»

. «Yeni okulunuzdan da memnun kalırsınız, hele bir başlayın, sıvayın da kolları!»

«Siz bilirsiniz!» demekten başka çare kalmamıştı. Hattâ daha da ileri gitti:

«Efendim!» dedi, «Gösterdiğiniz güvene çok teşekkür ederim. Mahçup olmamağa çalışacağım. Teşekkürler...»

Daha ne konuşacaktı? Kalktı ayağa:

«Hay Allah!» dedi, içinden, «Kendi ayağımızla tutulduk!»

Cemal Beyin annesi Hadiye hanım, öğretmenlere el öptürmekten çok hoşlanırdı. Öpen böyle bir müdire hanım olursa hele... Gururla uzattı elini... Bir müfettiş anası olmanın tadını çıkarmıştı! Melâhat hanım kapıdan çıkar çıkmaz hemen giydi mantosunu:

«Ben çıkıyorum oğlum«» dedi.

«Nereye?»

«Bizim Naciye Ablaya kadar bir uzanayım!»

Üvey ablası idi Naciye hanım. Hemen arka sokakta otururdu. Tam kapıdan çıkarken Melâhat hanımın, masanın üstüne bıraktığı kutuyu da aldı eline:

«Gitmişken!» dedi, «Şu şekeri de götüreyim!»

Ablasını açık pencerenin önünde yakaladı. Bekliyormuş zaten... Biraz rahatsızdı da. Ne olacak, ihtiyarlık. Oğlu Cemal'i sordu.

«Çıktı sabahtan!» dedi Naciye hanım, «Çok üzüyor beni. Top... Top... Bayram demez, seyran demez...»

«Oynayabiliyor mu bari?»

«Yakında aylığa geçireceklermiş... Aklım ermiyor... Hiç top oynayana aylık verirler mi?»

O da bilmiyordu ama gönlünü almak için:

«Neden vermesinler?» dedi, «Bu kadar insan para verip onları seyrediyor. Geceleri bile gidiyorlar top meydanlarına!»

Öyle demezse, çıkarıp bir yüz kâğıt bırakması gerekecek değil miydi?

Kalktı birden, şeker kutusu masanın üstünde kaldı. «Bize de buyur!» demeyi unutmadı giderken.

Cemal yorgun, argın geldi antrenmandan, pestili çıkmıştı. Şeker kutusunu görmüştü masanın üstünde:

«Nerden geldi bu?» dedi, «Kim getirdi?»

«Teyzen!»

Kutuyu aldı eline, evirdi çevirdi... Tak tak vurdu kapağına:

«Kıyak kutu!» dedi, «Ben bunu bizim başkana götüreceğim!»

YAZISIZ!

— Sizin için 1500 lira nedir ki bayan... Beşer yüz liradan üç kurban!

«Ne başkanı bu?»

«Kulüp başkanı!... Diyeceğim ki reis bey, bıktım bu amatörlükten... Geçir artık kadroya da, beş on kuruş alalım. Ha, ne dersin? Dünkü çocuklar profesyonel oldu be!»

«Aklım ermez benim. Al götür. Ne yaparsan yap!»

Giyindi, çıktı. Başkanları sayılı bir milletvekili idi. Kimseye hayrı dokunmayan milletvekillerinden.

Kutuyu bıraktı büfenin üstüne. Elini öptü.

«Sen hiç merak etme!» dedi, «Gördüm oyununu!»

Böyle kimlere, neler vaadetmemişti... Adamakla mal mı tükenirdi?

Fazla oturmadı Cemal. Saygılı çocuktu. O çıkar çıkmaz milletvekilinin lisedeki kızı yapıştı kutuya:

«Babacığım!» dedi, «Bunu halama götüreceğim ben!»

«Kime götürürsen götür!»

Sürdü, sürüştürdü, bayramlıklarını giydi. Atladı bir dolmuşa, yüreği küt küt vura vura çıktı merdivenleri. «Ya Ali ağabey evde ise» diye düşünüyordu. Dokundu zile. Kapıyı halası açmıştı. Saygı ile öptü elini. Yakışıklı evlât doğuranın eli, böyle öpülürdü. Kutuyu, utana sıkıla koydu masanın üstüne:

«Halacığım!» dedi, «Nerde Ali ağabeyim?»

Halası da domuzun domuzuydu: Kızın yüreğine insin diye:

«Ali mi?» dedi, «Nişanlısına kadar gitti!»

Daha fazla oturup da ne yapacaktı, kimbilir oradan çıkınca hangi meyhaneye girmişti. Bilirdi içeceğini.. Gene öptü elini, düzüldü yola.

Gece yarısı, bulut gibi döndü, Ali Yılmaz! Annesi her zamanki gibi gene uyumamıştı:

«Nerde kaldın? Merak ettim!» diye çıktı karşısına.

«Biraz içtim arkadaşlarla... Bayram değil mi?»

İlk defa hak verdi annesi. Ali Yılmaz ceketini çıkarırken masanın üstünde şeker kutusunu gördü:

«Kim geldi?» dedi!

«Sevim!»

«Sevim ha!» dedi, «Güzel kız olmuş. Geçen gün gördüm.»

«Bırak onları! Kaç yıldır kapımızın ipini çekmiyorlardı!»

Ali Yılmaz, asıldığı gibi kutunun ipini kopardı, sıyırdı kâğıdını. Bir kat... Bir kat daha!...

«Ama da sağlam bağlamışlar ha!» diye söylendi.

Eğilip de içinden okkalı bir şeker seçerken kendini görür gibi oldu kutunun kapağında!

«Bu ne?» dedi, «Ayna mı var kapağında?»

Annesi de görmüştü kutuyu:

«Aman!» dedi, «Ne güzel kutu bu!..»

«Sen benim aldığım kutuyu görecektin ki...»

İçinden bir badem ezmesi seçti, attı ağzına. Bir de annesine uzattı:

«Ye!» dedi, «Kendi malın gibi ye!... Milletvekili şekeri bu! Hep onlar bizim şekerimizi yiyecek değiller ya!»

Rıfat ILGAZ

bil bu şehir neresi?

Gören, görmeyen pişman.. Bil, bu şehir neresi:
Unutulup tıkanmış iki meşhur deresi?..
İhmal, postunu sermiş eski, büyük parkına:
Ağaçları kurur da, kimse varmaz farkına!..
Meydanlar göle benzer yağınca biraz yağmur:
Dizimize yükselir sapa yollarda çamur!..
Ama insanın gelir onu gene göresi;
Bil, bu şehir neresi?..

※

Sonra Köprü altında büzülerek uyuklar
Yersiz, yurtsuz adamlar.. Aç, kimsesiz çocuklar!..
Bir Müslüman belde ki, camileri bomboştur;
Halkın yüzde ellisi akşamları sarhoştur!..
Asırlık çeşmelerin kırık musluklarından,
Atalar armağanı mermer oluklarından
Yalnız hüzün dökülür, akmaz suyun katresi!..
Bil, bu şehir neresi?..

※

Halis terkos satılır halis Taşdelen diye,
Yemliha uykusuna dalmıştır Belediye!..
Halılar sopalanır, her balkondan toz yağar..
Ne keramet.. Sütçüler musluklardan süt sağar!..
Temizliği görürsün etrafı dolaşınca:
Kara sinek üretir, Haziran ulaşınca
Meydanların molozu, bostanların gübresi!..
Bil, bu şehir neresi?..

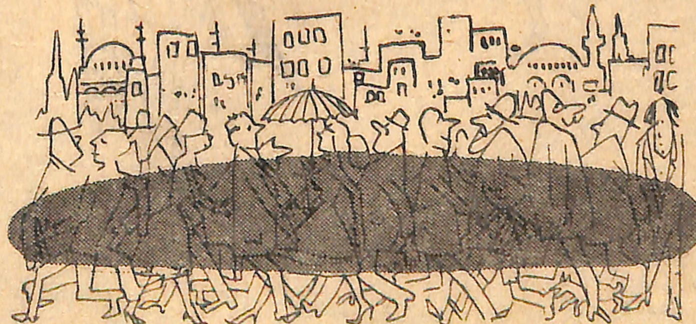
※

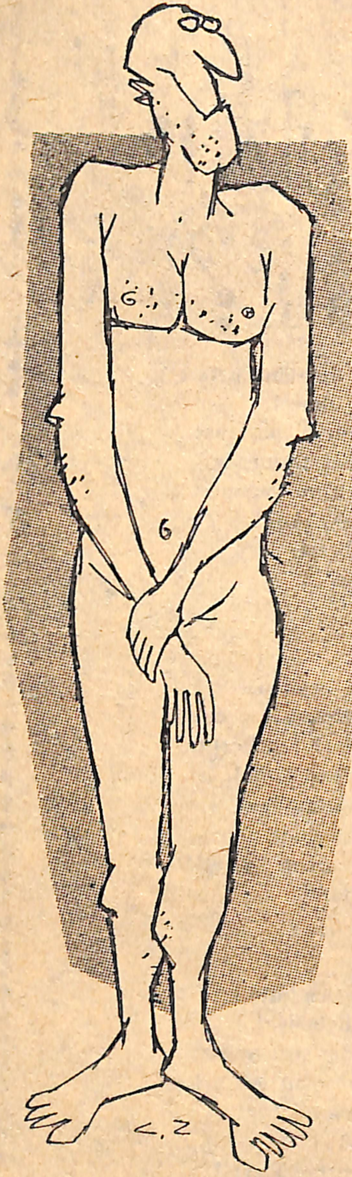
Sonra çok turistiktir, neş'enin eseri yok,
Yabancılar şaşırır: Eğlenecek yeri yok..
Sıkılır İtalyanı, Macarı, İngilizi:
Gemilerine kaçar, ceplerinde dövizi!..
Yerli turist olarak dolaşır umacılar:
Kara çarşaflariyle köyden gelen bacılar..
Hacı Ağalar gezer başlarında beresi!..
Bil, bu şehir neresi?..

※

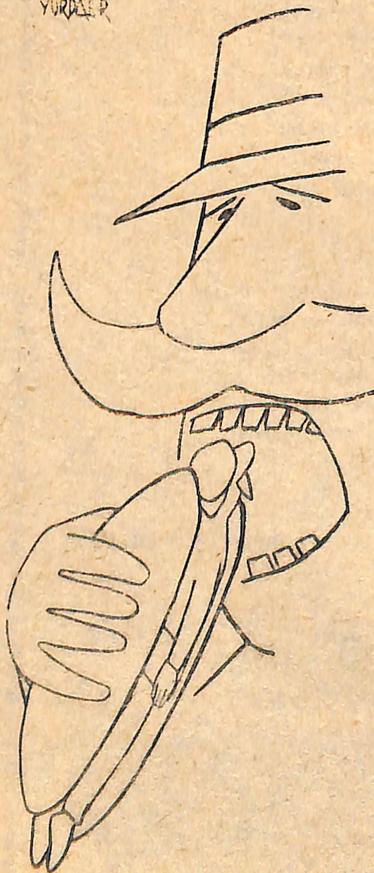
Sonra gıdasızlıktan kırılırken ortalık,
Denizlere dökülür her gün tonlarca balık!..
Dünyada mekân neymiş kişi burada anlar:
Talihine şükreder gecekondu bulanlar!..
İsa, Musa ümmeti mes'ut yaşar bu yerde,
Gerçek sahiplerinin yanmış başları derde!..
Ama insanın gelir onu gene göresi;
Bil, bu şehir neresi?..

Necdet Rüştü EFE

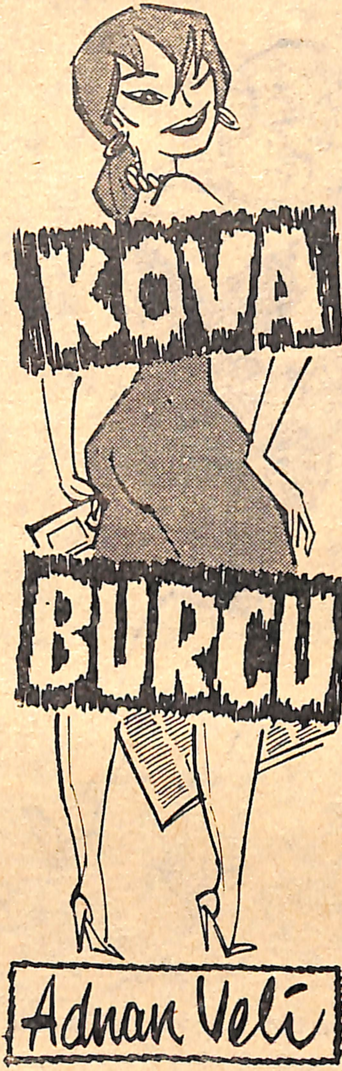

Açık işsizlik!

YAZISIZ

MEZİYET, kucağında paketler, mecmualar, gazeteler olduğu halde soluk soluğa kapıdan içeriye girdi. Annesi Berceste hanım, mutfakta, alüminyum tencerenin dibini oğuyordu. Kızı o halde görünce şaşırdı, tepeden tırnağa kadar Meziyet'i süzdükten sonra:

— Kız nerelerdesin bu saatlere kadar?... dedi. Bak bakalım, bu mahallede hiç senin gibisi var mı?.. Neredeyse yatsı ezanı okunacak. Nedir o kucağındakiler?.. Senin eline zaten bütün para verince, işte böyle altından girer, üstünden çıkarsın. Ne naneler aldın gene?...

Meziyet, elindeki paketlerin bazısını, tel dolabın önüne bıraktı. Dergilerle gazeteleri de iskemlenin üstüne koydu. Sonra büyük bir heyecanla annesinin boynuna sarıldı:

— Artık zengin oluyoruz anneciğim!.. dedi. Hiçbir sıkıntımız kalmıyacak. Geçim dertlerini unutacağız. Dünyalar bizim olacak.

Bir yandan da annesinin yanaklarından şapur şapur öpüyordu. Kadın, elindeki tencereyi taşın üstüne bıraktı. Enikonu alıklaşmıştı.

— Hayırdır işallah, dedi. Aklından bir zorun var galiba senin... Havale mi geldi üzerine, nedir?..

— Vallahi değil, billâhi değil, gözüm kör olsun ki değil... Artık bizim için sıkıntı denen bir şey kalmadı. Bundan sonraki bütün hayatımızı bedava yaşıyacağız.

— Ayol nasıl yaşıyacağız?.. Tütün ikramiyesi mi bağlıyorlar yoksa?..

— Değil anneciğim, o da değil... Güzel günlerin güneşi üstümüze doğmak üzere... Bitttiiiii, artık bütün sıkıntılarımız bitti.

— Kim söylüyor bunu?..

— Kova burcu söylüyor....

— Kimmiş o kova burcu?

— Hani burçlar yok mu anneciğim?.. Akrep, İkizler, Koç, Yay...

— Eeeee, ne olmuş?

— İşte benim burcum, Kova burcu...

— Ben pek beğenmedim o burcun adını... Kova burcu için mi bu saatlere kadar kalıyorsun dışarlarda?.. Bu aklı sana Kova Sabahat mi veriyor?..

— Değil anneciğim, değil... Kova burcu denen bir burç var havada... İşte o söyledi...

— Ne dedi?...

— Bu günden itibaren hayatın bütün imkânları size doğru koşuyor. Saadet güneşi üstünüzde parlıyor. Büyük servetlerin eşiğindesiniz, diyor...

— Kız, bunları kim diyor?..

— Kova burcu diyor anneciğim...

— Elimin tersiyle suratına bir tane vurursam, anlarsın Şile peştemalının kaç ilmikli olduğunu, yelloz. Çorabımı çektireceğim diye sabahtan beri tutturdun. Bozuk yok diye eline elli lirayı verince, gidip böyle çar çur mu edersin?.. Neler aldın bakayım?..

Meziyet, derdini anlatamamanın üzüntüsü içindeydi:

— Ah anneciğim, dedi. Vallahi çarçur değil... İmkân satın aldım, imkân....

— Ne aldın, onu söyle bakalım?..

— Bir kutu püsküvüt aldım...

— Simit nene yetmez senin, şıllık.. Püsküvütle yaşıyacak halimiz var mı bizim?..

— Yooo, öyle değil... Bu püsküvüt ne demektir biliyor musun?...

— Ne demektir?..

— Frankfurt seyahati demektir..

— Nasıl şeymiş o?..

— Bu püsküvütlerden dört kutu alacaksın. Kapaklarını biriktirip fabrikasına yollıyacaksın... Hemen uçak biletini gönderiyorlar...

— Peki başka ne aldın?..

— Temizleme tozu aldım...

— O ne olacak?..

— Üç kutunun kapağını biriktirdin miydi, bir otomobil verecekler. Ben, haftaya şoför imtihanına da gireceğim. Otomobilde seni yanıma oturttuğum gibi, ver elini Florya, ver elini Kilyos....

— Başka ne aldın?...

— Üç tane de tuvalet sabunu aldım...

— O ne veriyor?..

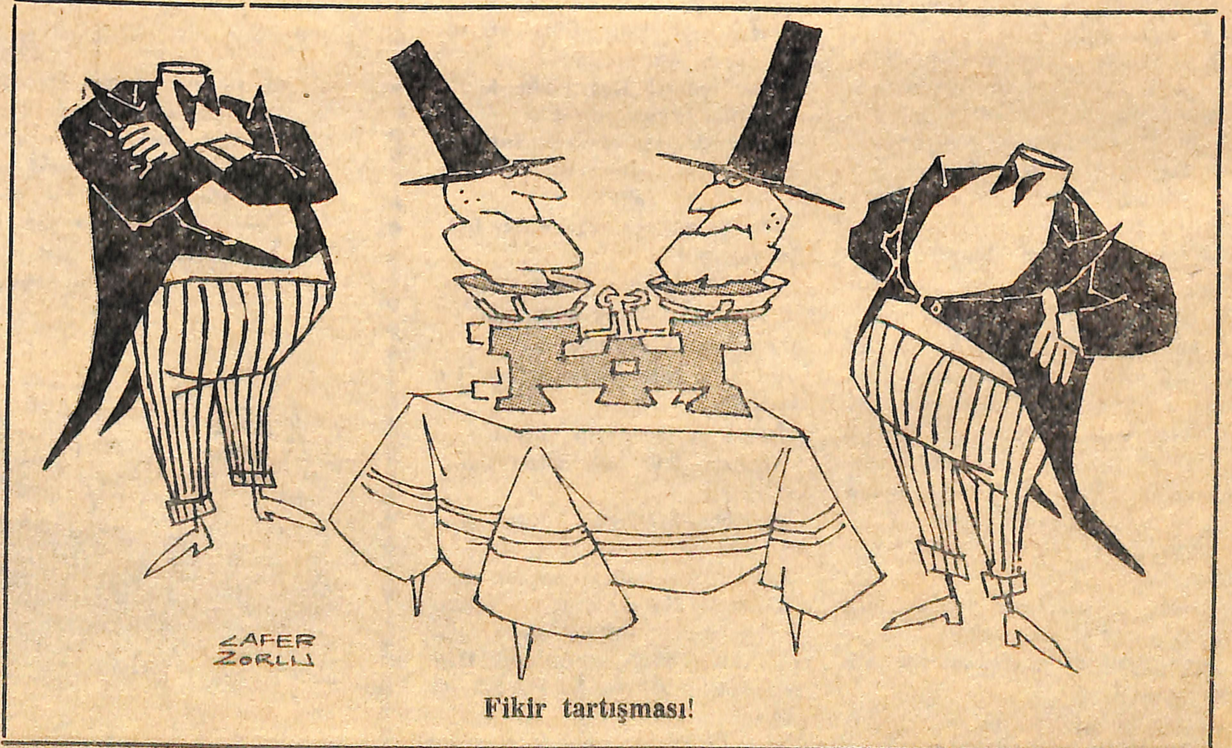
— O da Suadiye'de arsa veriyor.

— Gazeteleri neye aldın peki?...

— Onlar da veriyorlar anneciğim..

— Ne veriyorlar?..

— Bak şu gazete, her okuyucusuna bir apartman katı veriyor. Gazetenin üstündeki kuponlardan altmış tanesini kesip biriktiren herkes bir apartman katı alacak. Öbür gazete her okuyucusuna iç çamaşırı veriyor. Don, gömlek, kombinezon, sütyen, korse, çorap, havlu, bronz,

Fikir tartışması!

eşarp, ayrıca patiska, mermerşahi, ütü tülbendi, tabak kurulamıya peçete, don lâstiği, sedef düğme, iki şer düzüne dikiş iğnesi, yorgan kaplamak için masura, bir de hamam lifi veriyor...

— Sen kaç tane gazete aldın?..

— Ben öteki gazeteleri de aldım. Nah şu gazete her okuyucusuna Buzdolabı, çamaşır makinesi, mutfak takımı veriyor. Ama tenceresinden tut da, yumurta çalkalayıcıya kadar her şeyi, o tuzluklar, o ekmek tenekeleri, o reçel kavanozları, balık ızgaraları, kaşar peyniri rendesi, domates sıkma makinesi, kabak oyacağı, yenibahar kavanozu, kimyon, tarçın, zencefil şişeleri, sarmısak havanı, su küpü, mutfak takunyası, delikli taş tıkandığı zaman açmak için lâstik pompa, hamam böcekleri için tütsü...

— Hay Allah razı olsun, ne insaniyetli gazete imiş o...

— Tabiiiii. Memlekete hizmet zaten böyle olur anneciğim...

— Başka daha ne gazetesi aldın?

— Bir de şu gazeteyi aldım. Bu da yatak odası takımı veriyor. Karyolası, şifonyeri, komodinleri, tuvalet aynası, ondan sonracığıma makiyaj için ne lâzımsa veriyor. Kremi, pudrası, rimeli, tırnak cilâsı, o esanslar, o losyonlar, o kaş kalemleri, o kirpik makinaları... Hatta o kadar ki, işin en incesini bile düşünmüşler! Hani, ayıptır söylemesi, karyolanın başucuna küçük havlulardan bile koyacaklarmış. Tabii yatak odası hediyesinin içine banyo takımı da dahil... Süngerler, şampuanlar, naylon terlikler, kirli çamaşır torbası, tuvalet kâğıdı makarası, sırt keselemek için saplı kese, sonra iştah açmak için Karahalile macunu bile koyacaklarmış. Altmış kuponu biriktirince bunları alıyorsun. Bundan daha büyük bir memleket hizmeti olur mu anneciğim?..

— Vallahi ben de şaşırdım bu işe..

— Şimdi düşün bir kere anneciğim... Gazetenin birinden bir arsa alırız. Öbüründen bir apartıman katı alırız. Üçüncüsünden mutfak takımlarını alırız. Dördüncüsünden yatak odasını ve banyo eşyasını alırız.

— Dur bakalım, dur... acele etme... Misafir odası boş kaldı... Misafir odası veren gazete yok mu?...

— Duymadım ama, bir defa sorayım arkadaşlara.. Lâfımı kesme anneciğim. Evi dayadık döşedik diyelim. Her şeyimiz tamam... Kapıda otomobil hazır. Cebimizde bir de Frankfurt seyahatinin uçak bileti olduktan sonra, başka derdimiz kalıyor mu?..

— Kalıyor...

— Ne kalıyor anneciğim?..

— Yaşın on dokuza geldi, bak hâlâ bir kısmetin çıkmadı. Onu hiç kaale almıyor musun?..

— Hah şimdi tam ben de onu söyliyecektim. Bak, bu haftalık dergi var ya...

— Eeeee?..

— Yirmi kupon biriktiren her okuyucusuna hayırlı bir kısmet veriyor. Bu derginin elinde çok miktarda koca varmış. Yirmi kuponu biriktiren gidip içlerinden en beğendiğini seçecek...

— Hah işte, şimdi oldu... Ne dergisiymiş o bakalım?..

— Kısmet dergisi...

— Herkese koca buluyormuş zar?..

— Tabii... Hem de istediğinden âlâsını....

— Kız, desene ki artık her işimiz yoluna giriyor...

— Hem de nasıl...

— Öyleyse biz yiyip içip İsmet Paşa'ya dua edelim. Hiç kimsenin zamanında bu kadar bolluk olmadıydı.. Allah ondan razı olsun...

— Âmin anneciğim, âmin....

— O Kısmet mecmuasından kaç tane aldın?..

— Bir tane aldım anneciğim..

— Yarın çık da bir tane daha al..

— İki taneyi ne yapacağız anneciğim?..

— Kız sersem, senin ne üzerine vazife?.. İki tane al diyorum sana. Helbet benim de bir bildiğim var.. Sininkisi can da, başkasınınki patlıcan mı?.

— Peki anneciğim....

Meziyet annesini bir daha kucaklıyarak öptü. Zıplıya zıplıya arka odaya giderken, Granada şarkısına başladı. Berceste hanımın da yüzü gülüyordu. Kendi kendine:

— Bir de bedava ekmek dağıtan bir fırın bulsaydık, artık sırtımız yere gelmezdi, diye mırıldanıyordu.

Adnan VELİ

YAZISIZ!

Bibaht olanın

Falan gazeteyi alır, kuponlarını biriktirirsen, piyangoya iştirak edebilirsin.

Falan temizlik tozunu alır, kapağını, müesseseye gönderirsen, piyangoya katılabilirsin.

Falan çikleti çiğnersen piyango. Falan bankaya yüz lira yatırırsan piyango.

Dar gelirli, hiç gelirli vatandaşlara asla tavsiye etmeyiz, böyle bir ümide kapılmalarını. Zira, hayat denen şeyin, kendisi zaten bir piyango.

İş, dönüp dolaşıp şansa, talihe dayandığına göre, bıraksınlar; gazeteyi de, temizlik tozunu da, sabunu, çikleti de, hayatın büyük ikramiyesini vuranlar alsınlar

Mahallede bir zengin kurban kesecek!

ALMANYA'dan ÇİFTE GELİNLER

Yalçın Kaya

KAHVEYE giren:

— Eee, bugün İsmail Beye Almanya'dan gelin geliyor ha!.. diyordu.

Hasan Usta ocaktan cevap veriyordu:

— O çocuk da, hiç öyle bir çocuğa benzemiyordu ama... Almanya şaşırttı galiba onu!

Aksi suratlı yaşlılardan biri:

— Yolda inşallah devrilirler de geberirler!... diye homurdandı.

Birkaç kişi:

— Öyle deme, dedi, kimin ölüp kimin kalacağı belli olmaz! Doğru değil.

Öteki:

— O adamın da ihtiyarlıkta başına böyle şeyler gelmesi doğru mu yâni? dedi. Şimdi elâlemin içine ne yüzle çıkacak o müslüman adam?..

Hasan Usta destekledi:

— Dükkânı çırağa bırakmış. Cenabı Hakkın güneşine gözükecek yüzüm yok benim diyormuş. Dışarısı bana haram diyormuş. Yazık değil mi canım?.. İsmail Bey gibi bir adam...

Ahmet Efendi konuştu:

— Geçende perde takarken gördüm: O, aslan gibi adam, kedi kadar kalmış... Şöyle bir yola çıktı mı, caddeyi doldururdu.

Hasan Usta burnundan soludu:

— O çocuğa bir meydan dayağı çekmek lâzım!

Demindenberi susan Halit Bey:

— Reddetsin efendim, ne uğraşıyor? diye akıl verdi.

Bilenler:

— Anası!... dediler.

Halit Bey:

— Bari Müslüman olacak diye bildirselerdi! dedi. Yahut oldu deselerdi!... Olup olmadığını kim bilecek?

— Acar bildirmedi! dedi Hasan Usta. Recebin Kadri yazdı. Acar yalnız «Evlendim. Geliyorum.» diye bildirmiş. Öyle bir telgraf çekmiş.

Halit Bey:

— Kadri de o şehirde miymiş? diye sordu.

— Önce aynı şehirdeymişler ama, sonra Acar başka şehirde bir iş bulmuş, gitmiş... Aynı şehirdeelerken, Kadri bir kızla konuşuyormuş. Kız, habire Kadri'ye, beni al diyormuş. Kadri de, o zaman, Müslüman ol alayım demiş. O vakit Acar, Kadri'ye, ben karıma din değiştirtmem demiş.

— Yatır da kıtır kıtır kes namussuzu!... dedi Ahmet Efendi.

Hasan Usta devam etti:

— Telgraf gelince, ben karıyı onlara koşturdum.

— Telgraf size mi geldi? dedi Halit Bey.

— Hayır, onlara... Acardan... Bizim karı demiş: Kadri böyle böyle yazmış. Aman tedbirli bulunun!.. Kadın şappadak düşmüş, bayılmış.

— Bravo ama Kadri'ye!.. dedi Ahmet Efendi. Hiç olmazsa Müslüman edip alacak. Halbuki ben onu zibidi bir şey bilirdim. Futboldan, dans'tan çıkmazdı. Demek içinde varmış oğlanın!

Hasan Usta güldü:

— Başını bilmiyorsun!... Şimdi kız tutkun ama, önce Kadri ona tutkunmuş. Evlenelim demiş. Kız dayatmış: Evlenelim ama, Hıristiyan olursan... demiş. Kadri'nin bir zoruna gitmiş bu!... İki ay kızın semtine uğramamış. Kız onun oturduğu yeri bilmiyormuş. Bir gün çalıştığı yerin kapısına dikilip beklemiş. Nerelerdesin falan filân demiş. Kadri hiç yüz vermemiş öyle!... Ondan sonra kız başlamış evlenelim demiye. O zaman da Kadri dayatmış: Müslüman olursan evleniz! diye... Kız «he» demiş!

— Bravo vallah!... dedi herkes.

Halit Bey:

— Bir kere de cumada, yahut bayram namazında görmedim keratayı! dedi. Halbuki demek içinde varmış da, dışına vurmazmış... Ama gelsin, ben onun ayağını camiye alıştırırım...

Ahmet Efendi:

— Evet, boş bırakmıyalım o çocuğu!... dedi. Ben Akşam Recep'le bir konuşayım.

Kapı ağzında bulunan Osman Efendi:

— Bak şimdi geçti!... diye haykırdı. Şey de yanında!

İçeriden sordular:

— Kim geçti, ne geçti?

— Acar geçti şeyiyle birlikte!.. dedi Osman Efendi. Nah, o siyah taksiyle!

Hayli uzaklaşan taksinin ardından bakakaldılar.

Hasan Usta:

— Tüh be, kaçırdık!.. diye dövündü. Şu Alman karısını bir göreydik!

Taksi, sigara paketi kadar küçülünce sağa yanaşıp durdu.

Erkekler evlere dağıldılar. İsmail Beylere karılarını yollayıp onlardan haber devşireceklerdi.

Mahallenin bütün kadınları, takunyayla, terlikle, lâstikle, kocalarının eski ayakkabılariyle, tektük kendilerininkiyle, yollara düştüler.

Hasan Usta, ikide bir kapıya dikilip adam gözlüyordu. Bakkala giden bir çocuğa seslendi:

— Lan Salih, baban nerede?

— Sofrada, Hasan Amca! dedi çocuk. Yemek yiyeceğiz.

— Anan geldi mi Acar Ağbiler den?

— Geldi.

— Ne olmuş, anlıyabildin mi?

— Bir şeyler bir şeyler anlattı ama, anlamadım, Hasan Amca!

— Baban kapıya kadar çıkıversin, ben geliyorum.

— Dur, ekmek alayım da... diye koştu çocuk.

Çocuk bakkaldan dönerken, Hasan Usta onun peşine düştü. İki sokak ötede kapısı tek kanatlı, sıvaları dökük bir eve geldiler. Çocuk aralık kapıdan içeriye süzüldü.

Hasan Usta epey bekledi. Ne gelen vardı, ne giden...

Kapıyı çaldı. Fehmi Efendi çıktı.

— Yahu iki saattir bekliyoruz!.. dedi Hasan Usta. Neredesin?

Fehmi Efendi şaşırdı:

— Nasıl iki saat?

— Çocuk sana söylemedi mi beklediğimi?

— Yooo!...

Sonra gülümsedi:

— Şimdi anladım!... Çocuk, Hasan Acma'ya rastladım, dedi. Daha konuşmak isteyince, «Kes, yemeğini ye! Sofrada konuşulmaz. Yemekten sonra anlatırsın!» diye çıkıştım. Biraz kıvrandı mıvrandı ama, kor-

Kese!

kusundan sustu. Demek seni söyliyecekmiş.

— Bırak şimdi onu, dedi Hasan Usta, öteki iş ne olmuş?

Fehmi Efendi:

— Ver bir sigara, Hasan! dedi. Benimki içeride... Öteki iş mi?... Öteki iş çoktan tamam! Korkulan olmamış. İsmail Bey filân bir terslik çıkarmamış. Elini öptürmüş.

— Yâni kız, din değiştiriyor?

— Yooo, ne değiştirsin?!..

Hasan Ustanın ağzı, gramofon çiçeği gibi açık kaldı.

— Ne lan, kız seni de mi büyüledi?!.

— Kızı ben görmedim, karı gördü!... Uzun bacaklı, baston boyunlu bir şeymiş.

— Adı Alman tabiî!...

— Neden Alman olsun canım!... İnsan oraya tahsile gitti diye adını mı değiştirir?... Gülnur muymuş, neymiş!

Hasan Efendi, kahveye dönerken Kadri'nin annesiyle karşılaştı. Kadının elinde renkli bir kart vardı.

— Aman Hasan Efendi, dedi, sana rastladığım iyi oldu. Şunu bir okuyuver! Bizim efendiyi bekliyemedim.

Hasan Usta, önce hayran hayran manzaraya baktı. Kartta Kolonya şehrinin, fotoğrafı çekile çekile yıpranmış meşhur katedrali görünüyordu.

Arkasında şunlar yazılıydı:

«Sevgili baba ve anneciğim,

Saat ücretime on fenik zam var. Bu ay elime iyi para geçecek.

Gelelim bizim evlenmeye... Kız hazır!

Yalnız, Müslüman olmak için kelimei şahadet getirmek lâzımmış. Buralarda aradım bulamadım. Zaten Almancasını da bilmiyorum. İşte o kelimei şahadetten biraz paket edip acele adresime yollayın. Parası ne kadarsa, gönderirim.

Ellerinizden öper, selâm ederim. Komşulara selâm.

Kız da selâm ederek ellerinizden öpüyor.

Oğlunuz Kadri»

Yalçın KAYA

*

Aman yiyin

Türkiye Gemi Adamları Sendikası Başkanı Denizcilik Bankasından her ay açıktan binlerce lira maaş alan kimseler bulunduğunu iddia etmiş.

Yani kahvelerde oturup ense yapan bir takım adamlar ay başlarında idareye zahmet edip uğruyor, bordroya imzayı basıp binliği cebe indiriyorlarmış.

Adamlar akıllı, adamlar zeki, hoşuma gitti vallahi. Öyle ya, adı üstünde: «Millet malı deniz!»

— Sizi tanıştırayım, karım!

Sapık, zarif, nefis şekiller, ismini konduramadığım renkler arasında adım adım ilerliyorum... Fransız Çağdaş seramik, vitray ve resim sergisi... Etiler Müzesinde... Genç Fransız Kültür Ataşesi Marin tarafından tertiplenmiş... Marin'in ismini duyurmak istiyorum, şundan: İlk defa garplı (Avrupalı - Garplı) dostlarımızdan biri, eline imkân geçtiğinde, bize on dokuzuncu asrın kalıntılarını sunmaktan vazgeçmiş... Bugünün dünyasını sunuyor...

Bu günün dünyası

Şimdiye kadar, eski kabuklarımız kuruyup kuruyup düşmediğinden mi ne, bizi, hep kendi deyimlerince rötardater (gecikmiş) sayarlardı Garplı dostlarımız, fikir dünyasında da, duygu dünyasında da, bütün dünyalarda da rötardater...

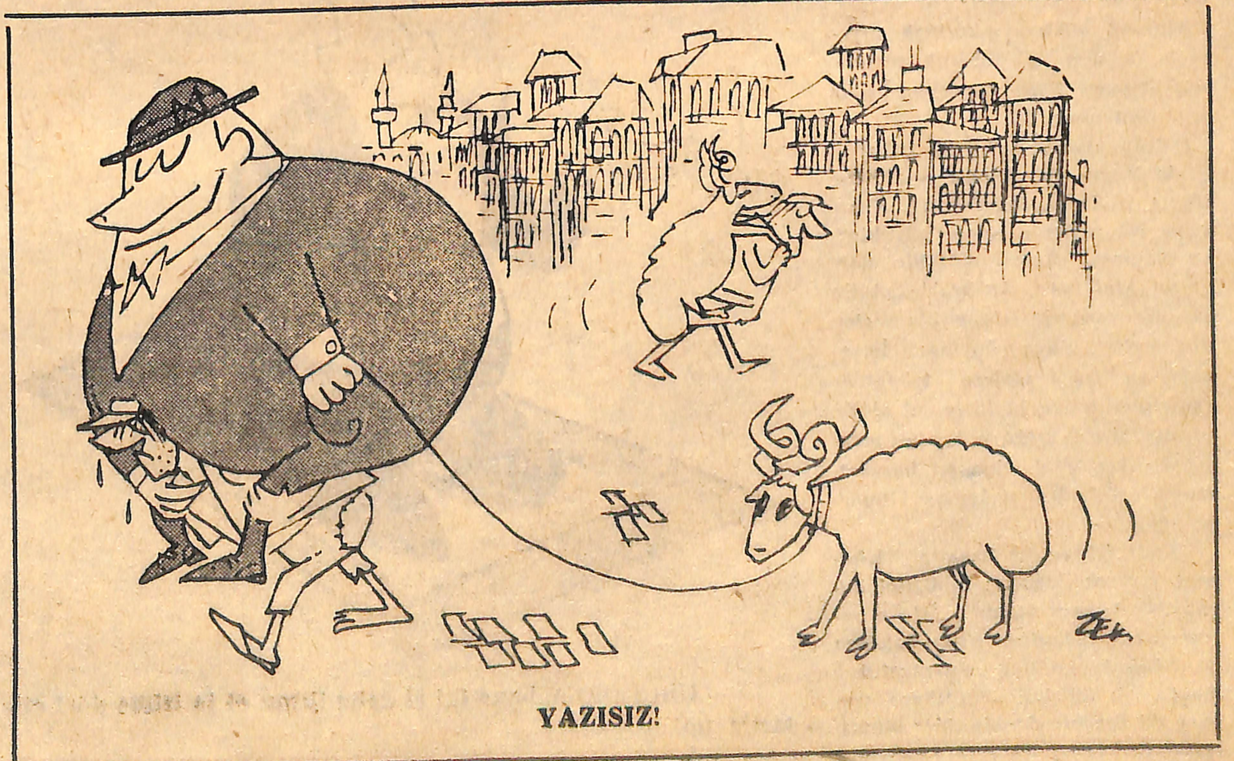
Garptan bir tiyatro trupu gelirdi, artık oralarda oynanmıyan sığ piyesleri sunmağa... Ancak bundan anlarlar diye...

Sinemacılar gelirdi, nerdeyse sessiz film tekniğiyle oynanmış filmleri göstermeğe... Üstününe, akılları nasıl olsa kördür diye...

Hattâ, daha basitinde, büyük moda evleri, mankenlerini gönderirlerdi, beş sene evvelki koleksiyonları sunmağa, nasıl olsa yutarlar diye...

Kimsenin bir şeyi yuttuğu yoktu ki, nezaketen ve dudak ucuyla herkes: güzel falan diyordu...

Bu seramik vitray resim sergisi görülmeğe değer.

YAZISIZ!

Ankara Mektubu

NİMET ARZIK

Gümüşpala ve Burhan Apaydın...

Birincisi, nazlatıcı büyük babalara benziyordu... İkincisi, nazlatılmış torunlara...

Görünüşce... Gerçekte, o nazlatılmış torun (Burhan Apaydın'ı sevsek de sevmesek de şâhit olduk, inkâr edemeyiz...) son derece cesurdu... Pratik aklın alamıyacağı kadar cesur... Yassıada'yı hatırlatacak değilim: O geçti, geçtiği kadar... «Efendim reklâm için yapıyor, reklâm hastası!..» diyenler var... Beyzadelerin, reklâm için kimse ne ipe gider ne kazığa, ne de incecik ipi, sivsivri kazığı göze alır...

Şubat günlerinden biriydi, hangisiyse... Mecliste bir komisyon toplanmıştı, ne komisyonuysa. Komisyonun bir başkanı vardı, ismi neyse... Burhan Apaydın bu komisyona dahildi... Bir sararmış «telâşlı», içeriye girdi... Başkanın kulağına eğildi ve sinirli bir lâf fısıldadı:

«— Harekât başladı...» Başkanın yüzü telâşlının yüzünce sarardı ve komisyon dağıldı, ortasına gülle yemişcesine... Burhan Apaydın dostumuz başını salladı, Meclis salonuna indi Derken efendim, yüzü soluk başka bir «telâşlı» koşa koşa geldi, kulaklara «Şışışışıt» diye fısıldadı... Bu «şışışışıt» sıra sıra yayıldı ve salon, yüz oluktan boşalırcasına boşalıp, ortada dizi dizi sıra kuruluğu kaldı; tahta tahta mahzun... Burhan Apaydın, yapayalnız, bir müddet oturdu, etrafına bakındı, omuz silkti ve arkaya kayar adımlarla çıktı... Salonda kalmak istemişti, istemiyenler çoğunluktaydılar...

Kimseyi göklere çıkarmak niyetinde değilim, gördüğümü görmemiş olamam. Cesur diyorum, başka şey demiyorum...

Gelelim, nazlatıcı büyük baba tipinde Ragıp Gümüşpala'ya... Bir Mayıs günüydü, hangisiyse... Ankara'da bir şeyler olmuştu büyükten, ne olmuşsa... Erzurum'da bir adam vardı, kim ise... Ankara'da olmuş şeyleri radyoda boğuk bir sesten duymuştu... Duyar duymaz İstanbul'a ve başka yerlere telefonlar çakıştırmıştı «tepki lehte mi aleyhte mi» diye... Lehte olduğunu anlayınca, «ver elini» demişti hareketçilere, «sizdenim, sizdenim, ölümlere kadar...»

Tedbir iyi şeydir hayatta... Kimseyi yerecek değilim; bildiğimi bilmemiş olamam amma... İşte o zaman Ragıp Gümüşpala'nın Ragıbını ve Gümüşpala'sını duymuştuk... Sonra sık duyduk: Politikaya sapmış, iki ara bir derede lider olmuştu... «İki ara bir dere lideri...» Hepsi öyle liderlerin!...

En büyük çekişme şimcik bu ikisinin arasında... İkisinin temsil ettiği zihniyet arasında demiyeceğim... Burhan Apaydın'ın politik formasyonu da var, fikri de var, tekniği de var, taktiği de var, popülerliği de var... (AP teşkilâtının ağır bastığı köşe bucaklarda, el patlatırcasına alkışlanıyor da üstelik...)

Gümüşpala'nın nesi var?... Daha tamını tümünü inceliyemedim... İstifa taktiği var. Ağlama silâhı var. (Küçümsemeyin o silâhı, benim hemcinslerim çok kullanırlar ve netice de alırlar tarihten evvelki zamanlardanberi...) İnatçılığı var (biraz aşındı o inatçılık!...) Başka?... Politikaya atılmadan evvelki fikirlerini öğrenmek isterdim asıl...

Gümüşpala - Apaydın savaşının ikinci raundundayız:

Birinci Raund:

Burhan Apaydın partisinden ihraç edilmiş, en pişkin (çiğin aksi), en seçkin, en ateşin AP'li milletvekilleri onunla selâmı sabahı kesmişlerdi.

İkinci Raund:

Burhan Apaydın, yaşalarla şaşalarla, tekrar partiye alınmıştı... Ben Gümüşpala'nın yerinde olsam, «zaman bu zaman» diye çeker giderdim Doğu politikasında hazımlılık şarttı ki yapmadı!

Üçüncü Raund:

AP'nin büyük kongresiyle bitecek, eğer başka şeyle bitmezse... Ragıp Paşa hayli yumuşadı. Apaydın yukardan alıyor... Hattâ arabulucuları hüsrana uğrattı şu arada... Pala Paşayla buluşmadı!..

Olayların gelişmesini beraberce izliyeceğiz... İki ayrı kuşağın çarpışması ilginç olacak... Ben zaferin hangi tarafta kalacağını biliyorum!

Dostlar alışverişte görsünler

Gördü dostlar alışverişte... Kimi mi?... Şinasi Osma'yı... Koalisyon pazarlığından, çekişmeli pazarlıklara daimişti, Maltepe pazarında... Yanında karısı ve oğlu vardı... Kabakları yarı fiata düşürüyor, soğanlarda indirim yapıyor, mevsim icabı, bizlerden fazla susuzlaşmış yemişlerin fiatlarını doğruyordu!...

Oh oh, ferahladık, rahatladık, nefeslendik!... Demek politikada havalar çok yatkın ki, koskoca bir partinin genel sekreteri, çarşıya pazara bu kadar zaman ayırabiliyor... Oh, oh!...

Bu faal politikadan uzaklaşıp, faal aile hayatına tekrar dalmayı da gösterebilir amma, şimdilik bu ihtimal bazı gönüllere hoş geliyorsa da, uzak gelmiyorsa da, henüz ihtimalden ibaret!...

Liderler arasında

«— O, 22 Şubatta elime ayağıma kapandı da, ne istersen yapayım.» dedi...

«— O, kendini On Altıncı Lui mi zannediyor?...»

«— Vallahi, ben elime ayağıma kapandı falan demedim!...»

Öf öf öf... Bir de, «Dünyada saygı kalmadı» diye bizim kuşağı ve sonraki kuşakları yerer dururlar, öf öf!...

Böyle konusan İsmet İnönü ve Gümüşpala, biz değiliz... Herkes ne kadar günlükleşiyor zamanla ve zamansız...

Geç başlamışlar...

Ben «Geç başlamışları» severim her alanda, politikada, resimde, edebiyatta, evlilikte... Erken başlayıp n'olacak sanki?... Geç başlamışların ateşi daha beslidir, yakacak senelerce yığılmıştır içlerinde yanmadan.. Daha şuurludurlar. Dilediklerini daha berrak okumuşlardır içlerinde ve hayatta. Meselâ: Timur... Bizim Timurlenk... Aksak Timur... 35 inden sonra büyük macerasına girişmiş, o yaşa kadar başıboş dolaşmış...

Gaugin, hayatının yazına kadar, resme karşı büyük istidadının farkında bile değilmiş...

Jean Jacques Rousseau, otuz sekizinden sonra yazı hayatına başlamış...

Clemenceau, elli üç yaşında ilk politik nutkunu hazırlamış...

Neriman Ağaoğlu... Oğulları otuzuna, kendisi kırkına yaklaşınca, politikacı, partici, hatip kesilmiş... Ondan evvel evinin hanımıydı sadece... Nasıl sevmiyeyim «geç başlamışları?...» Siz söyleyin... Hele Neriman hanımdan sonra!..

Gelecegin başvekileri...

Gelecekten insanın bahsedesi gelmiyor... Eğer bir cins statüquo rejimde, sakınılırsa... Başvekil ya:

Kasım Gülek... (Metin Toker dostum yandı... İçinden yandı, dışından birşey olmaz... İnsanın dışı ne kadarcık ki... Sonra, «alışılmış kindarlardan» değildir Gülek...)

Burhan Apaydın... (Partisinin bir kanadı yandı tutuştu... Durun daha iş lâfta...)

Bi'de o olmazsa, o olmazsa, bir tanecik, birazcık üniformalısı varmış... (Amaninin, amaninin, amaninin yandık...» türküsünü bir arada söyliyelim mili?... Şimdiden?...)

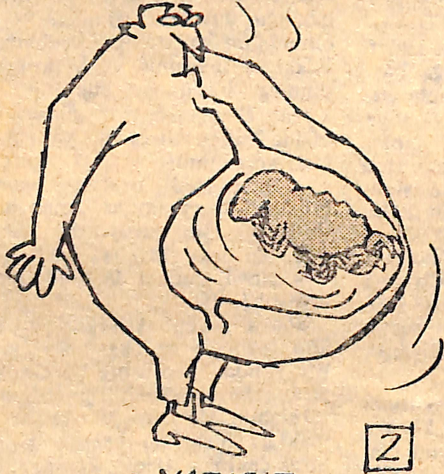
— Ulu Tanrım, bana iki el daha ihsan et te işime dört elle sarılayım!

Kurbanlık

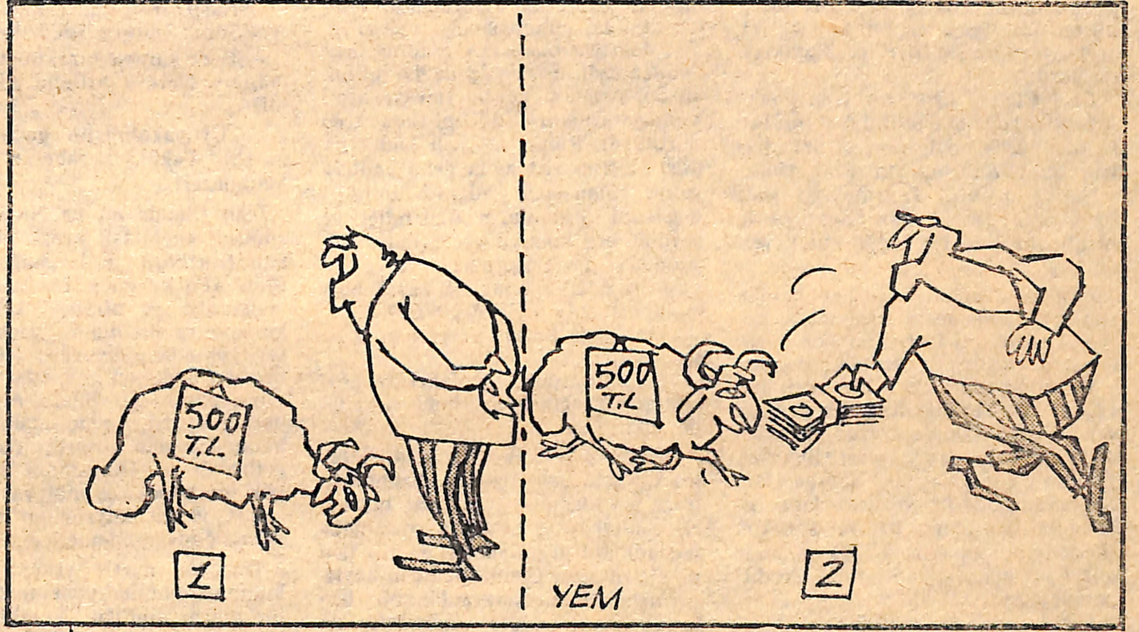
GAFER ZORLU

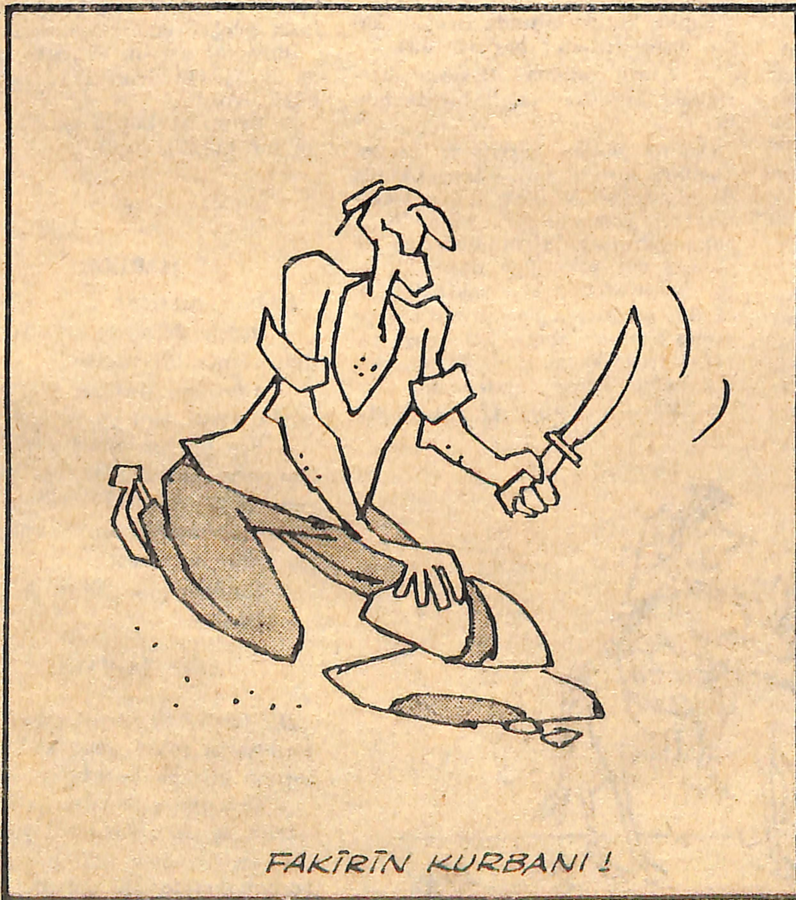

YAZISIZ

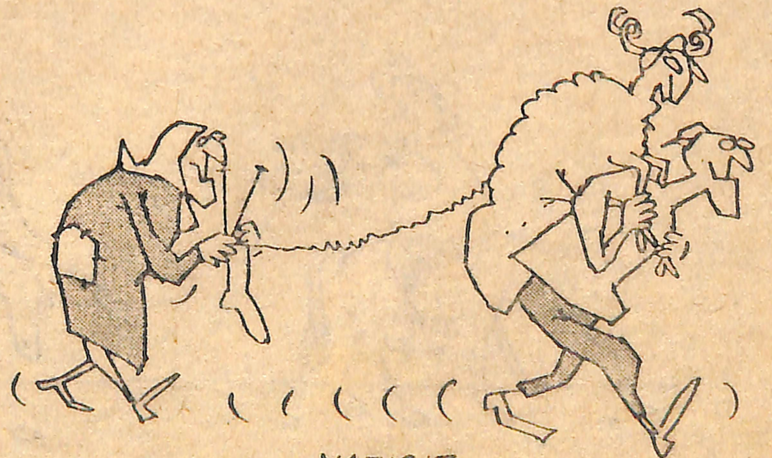
YEM

FAKİRİN KURBANI!

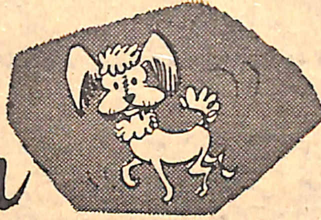

KOÇ

YAZISIZ

Şapka Kutusu

G. Bideau'dan
Çeviren:
SEMİRAMİS AYDINLIK

JEAN Claude, Austerlitz garına erken gelmişti. Trene girdi; boş bir kompartıman gözüne kestirip pencere kenarına yerleşti. Yaşlı bir kadın, sonra bir rahip birbirini takiben gelip, gardaki kalabalığı kaygısızca seyreden genç adamın kompartımanına girdiler. Aniden Jean Claude'un nazarları güzel bir varlığa takıldı. Bu, kısa tüvid tayyörünün iyice meydana çıkarttığı biçimli bacaklarıyla kıvrak kıvrak yürüyen sarışın genç bir kadındı. Hakiki olmadığı için daha da tesirli olan bu sarışınlığa ilâveten genç kadının çok serbest bir tavrı, küçük ama küçücük bir köpeği, iyice boyalı güzel gözleri ve dudakları da vardı.

Jean Claude uzun bir tren yolculuğunda Tanrının en büyük bir lûtfu olabilecek böyle bir yol arkadaşı için ümitsizce dua etmeğe başladı.

Galiba o sıra Tanrının da işsiz bir zamanı idi ki, pek hayatî ve önemli olmayan bu isteğe kulak verdi..

Zira genç adam bir kaç dakika sonra tatlı bir sesin hammala:

— Valizlerimi lûtfen şu kompartımana yerleştiriniz, dediğini duydu.

Ve kompartımana bir sürü şık valizle beraber bayıltıcı bir parfüm doldu. Jean Claude derhal yerinden fırlayıp valizlerin yerleştirilmesine yardım ederek genç kadına, tam karşısında boş bir yer hazırladı. İrili ufaklı çantaların birinin kenarında asılı bir kartvizitte, Jean Claude güzel yol arkadaşının ismini okudu: Nicole Peaufine.

Nicole Peaufine; genç adam bu ismi genç kadına o kadar yakıştırıyordu ki, tren yavaş yavaş hızlanırken, o da hızı artan bir helecanla trenin temposuna kapılmış, içinden tekrarlayıp duruyordu:

Nicale Peaufine, Nicole Peaufine, Nicole....

Artık lâfa başlamanın zamanı idi, ama nasıl? Güzel sarışın ancak bir kaç haftalık olan minicik köpeğini sevmeğe başlamıştı. Bu küçük hayvan derhal bütün kompartımanın havasını değiştiriverdi. Yaşlı kadın tatlı sözlerle köpekcizi övdü; papaz efendi ise dualarına ara verdi ve hayvanı okşadı. Jean Claude'a gelince bu uygun durumdan derhal faydalanmayı bildi:

— Bu şirin arkadaşınızın ismi ne?

— Puck! diye cevap verdi genç kadın.

Sonra çantasından küçük bir biberon çıkarıp hayvanı besledi ve kucağında uyuttu. Jean Claude tekrar bir konuşma fırsatı yakalamıştı.

— Ah! dedi; şu küçük köpeğin yerinde olmayı ne kadar isterdim...

Nicole Peaufine bu maksatlı çıkışa müstehzi bir karşılıkla bulundu:

— Zannetmem Mösyö!

— Niçin zannetmezsiniz?

— Zira bu köpeği ilk aldığım gün kuyruğunun yarısını kestim!..

Yaşlı kadın dudaklarını ısırdı; rahip ise gülmesini tutamadı. Jean Claude da gülümsemeğe çalıştı ama, doğrusu buna pek gülümsemek denilemezdi. İşler hiç de iyi gitmiyordu. Aradaki gergin havayı nasıl yumuşatacağını düşünürken tren duruverdi. Rahip ve yaşlı kadın indiler. Kompartımanda genç kadınla yalnız kalan genç adamın ümitleri tazelendi. Kadınların ilgilendiği ve sevdiği bir konuyu ele almayı düşündü ve genç kadına:

— Siz dedi; muhakkak başak burcundansınızdır öyle değil mi?

Cevap gine keskin ve sert bir tonda çıktı:

— Hayır mösyö, bilâkis o burcun çok uzağındayım, boğa burcundanım...

Durum çok açıktı; Jean Claude'un bu işte şansı yoktu. Kompartıman arkadaşını tamamen unutan Nicole tekrar köpeği ile oynamağa başladı. Bu güzel «boğa» yı göz ucu ile süzen Jean Claude içinden söyleniyordu «zaten hayvanlar bir birlerini severler». Ne yapmalıydı da Nicole'u biraz da kendisi ile meşgul etmeliydi?

Az sonra köpeğini bırakan genç kadın yol arkadaşına hiç aldırmaksızın çıkıp tuvalete gitti. Birden Jean Claude'un zihninde şeytanî bir şimşek çaktı: Köpeği ortadan kaldırıp saklamak, sonra mucizevî bir şekilde bulup sahibesinin hayranlığını kazanmak.

Jean Claude için ne yazık ki, bu küçük köpekten başka gayesine yaklaşma çaresi yoktu.

Genç adam hayvanı cebine koydu ve koridora çıktı. Kaybedilecek zamanı olmadığı için hemen karar vermesi gerekiyordu. Puck'u öyle bir yere saklamalıydı ki, hayvan hemen çıkmasın!.. Maamafih şansı yaver gidiyordu. Kendilerininkinden 3-4 kompartıman ötedeki bir kompartımanda yapayalnız uyuyakalmış şişman bir kadın, bu kadının baş ucundaki filede de, iri bir karton şapka kutusu gözüne ilişti. Derhal köpeği cebinden çıkarıp şapka kutusuna yerleştirdi ve korpartımana geldi.

Az sonra kapı açıldı, Nicole içeri girdi. Gözleri kapalı uyuklama taklidi yapan Jean Claude, genç kadının telâşlı feryadı ile yerinden sıçradı:

— Köpeğim nerede?

— Nasıl? Köpeğiniz kayıp mı oldu? Şimdi burada idi halbuki...

— Evet şuraya bırakmıştım; kaybolmuş. Nereye gittiğini görmediniz mi?

— Uyuyakalmışım galiba... Görmedim. Fakat beraberce arayalım Madmazel!..

Jean Claude en az Nicole kadar endişeli ve telâşlı araştırmağa başladı. Koridora çıktılar, sağa sola gittiler. «Puck, Puck nerdesin?» diye seslendiler ve birkaç kere şapka kutusunun önünden geçtiler. Her şey yolunda gidiyordu; hatta Madmazel Nicole acı gözyaşları ile ağlamıya başlamıştı bile. Artık oyun ileri gidiyordu; genç adam Nicole'u kompartımana götürüp Puck'u geri getirmeli ve «Keratanın sanki büyük bir köpekmiş gibi vagon restoranda yarım kuyruğunu sallıyarak dolaştığını» söylemeliydi.

Tam bu niyetle şapka kutusu kompartımanına yönelmişti ki, acı bir alarm düdüğü kulaklarını çınlattı ve tren «zınk» diye yerinde durdu.

Şapka kutusu altında uyuyan kadın dışarı fırlamış bağırıyordu:

— Saatli bomba! Başımın üzerindeki kutuda saatli bir bomba var...

Ortalık birden karıştı ve herkes kapılara hücum etti. Jean Claude da Madmazel Nicole'u dışarı çıkardı. Tren yemyeşil bir vadinin ortasında durmuştu. Genç adam ne romantik bir yer» diye düşündü. Ama bunu düşünecek vakit değildi. Madmazel Nicole'u emin bir köşeye yerleştirdikten sonra kalabalığı yararak trene kadar geldi. Şişman kadın nefes nefese anlatıyordu:

— Başımın üstündeki kutuda daimî bir tik tak, tik tak işittim. Cezayir tedhişçileridir mutlaka...

Bu tiktak'ın küçük Puck'un yarım kuyruğunun daimî ritmik hareketinden geldiğini anlıyan ve gülmemek için kendini zor tutan Jean Claude, yüksek sesle:

— Madam dedi: sizin kompartımanınız şu dördüncü pencerenin olduğu yer değil mi?

— Evet, niçin sordunuz?

— Bombaya bakmaya gideceğim de...

Nicole'un sesinin de katıldığı bir koro:

— Gitmeyin; diye bağırdı. Bomba patlıyabilir.

Jean Claude trenden içeri atlarken:

—Korkmayın dedi; bana bir şey olmaz!..

Herkes birbirine:

— Ne cesur adammış bravo! derken o kompartımana dalmıştı bile.

Az sonra elinde, içinde kirazlarla süslü bir hasır şapkadan başka bir şey bulunmıyan bir şapka kutusu ve cebinde Puck olduğu halde trenden çıkıyordu:

— Bakın dedi; kutuda bir şey yok. Her yeri araştırdım, bomba filân olması imkânsız! Siz belki uyukladınız ve rüya gördünüz.

Şişman kadın artık korku ve ilgisini kaybeden ve Jean Claude'u cesaretinden dolayı tebrik eden kalabalığa duyduğu tiktak'ların rüya olmadığını anlatmağa çalışıyordu. Fakat iş tavsamış ve herkes trene binmeğe başlamıştı bile...

Jean Claude, hayran gözlerle kendisine bakan Nicole'un yanına yaklaştı ve cebinden köpeği çıkarıp:

— Bakın dedi; oraları ararken ne buldum! Bu yaramaz kanapenin altında oynayıp duruyordu.

Nicole hayranlığı iki misli:

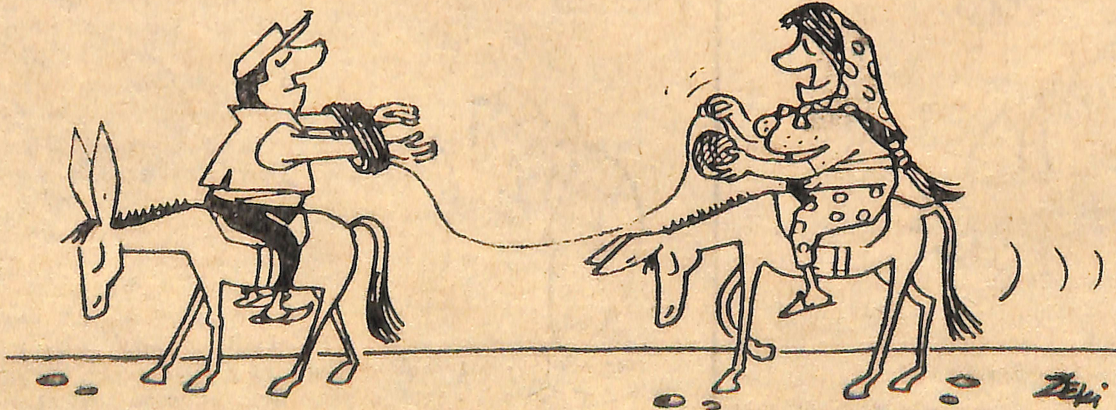
— Nasıl, Puck'u da buldunuz ha! diye bağırdı.

Sonra sevgili köpeğini kucağına alıp sevmeğe ve okşamağa başladı. Bir yandan kendisine iyice sokulan genç adama teşekkürler ediyordu. İkisinin de köpeği okşıyan parmakları birbirine karışmıştı. Önce biraz çekinen Nicole, kompartımana girdikleri zaman kendini bu çifte kahramanın kollarına bırakmak için fazla güçlük çıkarmadı.

Burnunu sarışın saçların arasında dolaştıran Jean Claude mes'ut düşünüyordu:

— Yarım ve küçük de olsa, insana bir kuyruk lâzım!..

※

YAZISIZ!

HARİKA!

Kadın, kocasına:

— Bitişik daireye yeni taşınan kadını görme, bir harika..

— Gördüm, dediğin gibi harika, boylu, poslu, tam bir sarışın güzeli.

— Sen de hep bunu düşünürsün, ben çene bakımından harika diyorum. İşimi yok nedir, sabahtan konuşmaya başladı, ancak sen gelmeden biraz önce sustu.

— Kiminle çene çalıyordu...

— Benimle...

AĞIZ TADIYLA..

Bir hayli kap kacak, çeşitli tabak kırıldıktan sonra, genç kadın, mantosunu giyerek kocasına:

— Ben annemin evine gidiyorum! Dedi. Koca, arkasından yürüdü:

— Öyle yağma yok, ben de geliyorum seninle, hiç olmazsa ben de ağız tadıyla bir akşam yemeği yiyeyim!

MİLLETLER GÜLÜYOR

Rus atleti!

Kısa dalgayı araştırırken Moskova'nın verdiği şöyle bir haberi dinledi:

— Meşhur komple atletimiz İvan Skvitch büyük bir dünya rekoru kırmış bulunmaktadır. İvan Skvitch arazide 2000 millik bir mukavemet koşusu yapmış, bu arada önüne çıkan dağları ve dereleri atlayıp herkesi şaşırtmıştır.

Fakat kıymetli atletimizin bu rekor denemesi hükümsüzdür. Zira herşeye rağmen yakalanıp Rusya'ya geri getirilmiştir.

YAZISIZ

Yersizlik

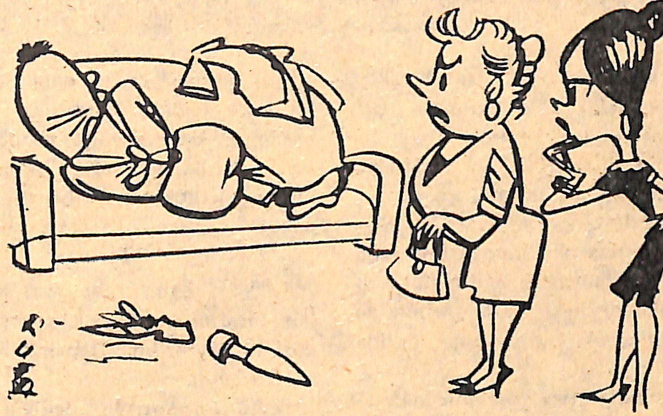
Genç kız, sevgilisine:

— Sevgilim demek evlenmemiz imkânsız, öyle mi?

— Maalesef canım; zira benim kazancım bir ev açmak ve o eve bakabilmek için kâfi gelemez...

— Peki bir müddet senin annenin babanın yanında otursak?

— İmkânsız hayatım; zira onlar da hâlâ kendi anne ve babalarının yanında kalıyorlar...

— Yeni hizmetçimiz... Öyle yemeğinden sonra kanepeye uzanıp bir saat uyumazsa çok sinirli oluyor!..

AYNI HİKÂYE!

Harward'da okuyup yıllar önce mezun olan eski bir Harward'lı Üniversiteyi ve kaldığı odasını ziyaret etmek istemişti. Odanın yeni sahibine:

— Yirmi sene önce ben bu odada kalmıştım!.. deyince delikanlı bu eski Harward'lıyı odaya dâvet etti.

Adamcağız bir sürü hâtıraları olan bu odayı gezerken bir yandan da:

— İşte; diyordu, aynı oda, aynı pencereler, aynı eşyalar, aynı yatak, aynı manzara, aynı dolap...

Ve böyle diyerek dolabı açınca içinde korkudan titreyen bir genç kızla karşılaştı. Delikanlı:

— Kız kardeşim, dedi.

Eski Harward'lı başını salladı:

— Ve aynı hikâye!..

Büyük Lâflar!

Alelâde bir adam için en büyük felâket, fevkalâde bir babası olmasıdır. Austin O'Malley

★

Kül tablası; eğer yerde döşeme yoksa, sigara izmaritini söndürmek için kullanılan âlettir.

★

Kıskançlık: Bir kadının diğeri için duyduğu arkadaşlık hissidir.

Kinsey raporu, bir tek şeyin doğruluğunu ispat etmiştir: Kadınlar konuşmayı severler.

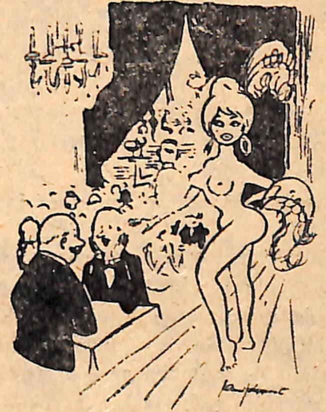
Duman

Kadınlar kulübünde bir konferans vermek üzere dâvet edilmişti. Çok eski bir sigara tiryakisi olduğu için, konferansa başlayana kadar geçen zamanda sigaralardan birini yakıp öbürünü söndürüyordu. Onun bu haline dikkat eden kadınlardan biri:

— Ne kadar çok sigara içiyorsunuz böyle!.. dedi.

Konferansçı çok hazır cevaptı, büyük bir sigara dumanını havaya üfleyerek:

— Madam, dedi; meleklerin bulunduğu yerde bulutlar da olmalı...

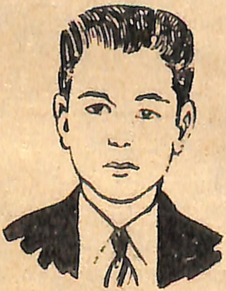
— Bu dansözde bana tesir eden bir şey var, ama mavi gözleri mi, yoksa güzel gülüşü mü bilmiyorum!..

ALKIŞ

Eski Shakespeare aktörü muhatabına doğru eğilip:

— Biraz yüksek sesle konuşun lûtfen, dedi; zira alkış gürültüsünden kulaklarım ağır işitir oldu...

Bir Fıkra Anlatır mısınız?

Cömert adam!...

İskoçya'da bir kilisede, fakirler için sadaka toplayan papaz, şişman ve zengin kılıklı bir adamın önüne gelince, tepsiyi uzatır. Adam tepsiye bir İngiliz lirası bırakır. Bu kadar cömertlik karşısında gözleri fal taşı gibi açılan papaz:

— Bir ruhu cehennem azabından kurtardınız, Mr. Mac İntosh... der.

Mr. Mac İntosh:

— Ne diyorsunuz?.. Öyle ise alın şu ikinci lirayı da iki kişi kurtarmış olayım... diyerek bir lira daha çıkarıp tepsiye koyar. Sonra papaza dönüp:

— Şimdi iki ruhun cehennemden gerçekten kurtulduklarına emin misiniz?.. diye sorar.

— Tabii, tabiî efendim...

— Öyle ise artık bu iki liranın tepside kalmasına lüzum yok... diyerek iki lirayı alıp cebine indirir.

Adnan BAŞARAN

Parola!

— Nereye böyle Boris yoldaş? Bavullarını, çantalarını almışsın...

— Rusya'ya İyor yoldaş, Rusya'ya. Orada ne istersen bulursun. Kadın içki, eğlence... Sen de benimle gelsene.

— Ne diyorsun, demek öyle ha!.. Sen git, hakikaten orası bu kadar iyi ise, bana yaz ben de geleyim.

— Ama ya değilse, hakikati nasıl yazarım? Sonra beni öldürürler.

— O da doğru. Öyleyse mektubu kırmızı mürekkeple yaz, ben anlarım.

Böylece Boris yoldaş gider, bir kaç hafta sonra İyor yoldaş ondan şöyle bir mektup alır:

«Burası fevkalâde bir memleket. En âlâ votkalar, en güzel kadınlar, bol havyar ve para. Ne istersen bulursun kırmızı mürekkepten maada...

Bahri DURMUŞ

PEMBE MAŞLAHLI HANIM

Sermet Muhtar Alus

— 23 —

Kem göze, kem nazara.. diyerek soba küreklerinde üzerlik, çöroğtu yakmalar, yedi dükkân süprüntüsü serpmeler, mumda karanfil patlatmalar....

Bir de baktım ki güveyle gelin, iki dirhem bir çekirdek, aşağıya iniyorlar.

Çörçöp!... Bu da nesi diye şaşalamışım.

Bizim bildiğimiz, güvey gelini, gelin odasında bırakır... Nasıl koltuk bu?

Ayyuka çıkan sesler merakımı halletti:

Koltuk merasimi, Haznedar usta görecekmiş. Odadan çıkmıyor ya, gelinle güvey onun huzuruna gideceklermiş; Kaptan paşanın kerimesinin de önünden geçeceklermiş.

Padişahım çok yaşalar, barekâllah maşallahlar, tu , tu, çifte kumrular!... avazeleri arasında, nihayet göründüler.

Topuzunun üstüne, dantelli ipek mendilimi örttüm; çıplak kolumu trabzana dayıyarak, azametli bir tavır takındım.

Belli etmeden, çantamdaki lâvantayı, göğsüme boşaltmayı da unutur muyum?

Tayfur, bulunduğum noktaya iki basamak kalıncıya kadar beni görmemişti.

O alyanak Tayfur gitmiş, yerine başkası gelmiş. Benzinde, ne bet kalmış, ne bereket. Yüzüne iğneyi batır, irini al...

Çehresinin çalıklığı, sadrıesbakın oğlundakinden beter.

Dikkat ettim, eli, ayağı titriyor. Bir şeye sinirlendiği vakit, muttasıl bir ayağını oynatmak âdetidir. Şimdi, yürürken bile bacağının oynamasını zaptedemiyor.

Tam karşı karşıya idik. Gene beni görmiyecekti.

Kahkahamı attım.

Göz göze geldik.

Dünyada o saniyeyi unutamıyacağım.

Mumya sarısı gibi rengi, o anda al çuha kesildi. Sendeliyor, bir eliyle de merdivenin kenarına asılıyor; kendini tutmasa bayılacak....

(Haydi çocuklar yürüyelim; Haznedar hazretlerini bekletmiyelim!) diye bağrışıp duruyorlar ama, kimin kulağına giriyor.

Sanki güveyin ayaklarına bir köstek vurmuşlar... Ne bir adım ileri, ne bir adım geri atabiliyor.

Gelinin vaziyetini hiç söylemiyeyim. Esasen ne baktım, ne de farkına vardım.

Tayfur, pantalonunun askısını düzeltmek bahanesiyle eğilir gibi yaptı. Dudaklarını ısırarak gözünü gözüme dikerek, yavaşçacık fısıldamaz mı:

Çeşmi mahmurun sebeptir nâle ve feryadıma.

Başını omuzuma koyduğu zamanlar, gözlerime bakarak, daima tekrar ettiği mısra... Piyanoda bu şarkıyı çaldırtır, utta bunu ister, saz olmasa sesle okuturdu. İkinci mısraa gelince, beni susturarak, ciğergâhtan, öyle bir (hastai hicranı aşkım gel yetiş imdadıma) derdi ki...

Bu kadarı kâfi değil mi?.. Daha başka ne istiyorum?..

Artık üst tarafı gözüme görünmedi. Ötesini, hayal meyal hatırlıyorum:

Haznedar ustanın kapısının önünden de bir para şıngıntısı işitiliyor... (Yetişin çocuklar, çeyrek liralar serpiliyor!) diye bağrışıyorlar... Kalabalık birbirine giriyor.. Eziliyoruz, boğuluyoruz feryatları.. Altalta, üstüste vücutlar... Agavninin gölgesi ve sesi:

— Bıldır geçen turnalar, bu yıl bilmem neni tırmalar, değil mi paşa beyim?..

Tayfurun o perişan halini gördüm ya, o sevgili mısraını ağzından işittim ya, bana kâfi.

Derin bir nefes aldım. Sanki göğsümün üstünden ağır bir yük kalktı.

İşte şuraya yazıyorum: Tayfur bu kızla vallahi oturmaz, billâhi yaşamaz. Beni sevdiği yüzde yüz.. Pek yakında göreceğim, muhakkak arkamdan koşacak, yalvarıp ağlıyacak...

★

Artık yüreğim rahat ya, köşkün her tarafını gezdim; her şeyi alıcı göziyle seyrettim. Hepsini bir bir anlatacağım.

Tayfur'un karısı, dediğim gibi, babasının burnundan düşmüş. Ben orta boylu olduğum halde onun tepesi, benim omuzuma bile yetişmiyor.

Hani taş bebeklerin boynu kırılır da tutkalla yapıştırırlar. Tıpkı onlar gibi, boyunsuz, gerdansız bir baş; kulaklarının altından, hemencecik omuzları başlıyor.

Eski tayalar gibi pufla bir göğsü var; arkası enikonu kambur; bel, kalça hiç arama... Sıska çocuklarınkinden farksız, davul gibi karın. Bacakları üç karış ya var, ya yok; üstelik eğri... Sonra, 40 numaraya yakın ayaklar...

Hülâsa, yaradana kurban olayım, ibretin kudreti bir zavallı.

Gelinin kıyafeti de ne mahallevariydi yarabbi!...

Güya ağır işlemeli olacak diye, elbisesinde iğne batıracak nokta kalmamış... Her tarafı sırma, pul... Hele ne (desen) ler, ne nakışlar:

Ok saplanmış yürekler mi istersin? Mecidiye, osmaniye nişanları mı; gayet biçimsiz (H) markaları mı?

Başındaki tacı, ağırlıktan arkalara sarkıyor, kafasını büsbütün kıstırıyor. Ablak suratında, yapıştırmalar ben gibi kalmış... Çenesindekinin düşmemesi için parmağiyle basıyor; tırnağı, kemirmekten güdük olmuş.

Haspanın ikinci rütbe nişanı da var.

Sadaret müsteşarının gelinine bir (teşekkür ederim!) dedi, ağzının içi hep kuzu dişi; hepsi de küfeki haline gelmiş.

Şimdi annesi hanıma gelelim.

Bu zavallıcık da ıslık faresinden beterdi. Göğsünde nişan olmasa, hanım mı, kalfa mı, halayık mı keşfedene aşkolsun. Kanaryanın Dilâviz hanım dediği hatun, ondan bin kat kibar tavırlı.

Emektar eski dadılar, sütnineler olur ya, ben onlardan biri zannetmiştim. Molla beyin hanımı dedikleri vakit parmağım ağzımda kaldı.

Ortada siftik siftik dolaşıyor. Ağzını açıp iki lâkırdıyı yanyana getiremiyor; temenna etmesini bile beceremiyor da eteğe varıyor.

Yani ya Molla bey de pek haksız değilmiş. Ben de olsam, o kadınla ömrümü geçiremem; gözüm güzellerde kalır.

Tayfur'un validesini, şimdiye kadar, yakından hiç görmemiştim. Vallahi Tayfur'a kızgınlığım için söylemiyorum; doğrusu hamam natırlarından farksız.

Kaşık kadar surat, kapkara ten, pabuç gibi kaşlar, çökük yanaklar, çıkık çene... Hele elleri sanki bir deste anahtar... Bir yürüyüşü var, Mevlâne kapısından gelmeyim diye bağırıyor.

Göğsünde, omuzdan bele, koca nişan kurdelesi; her tarafında pırlantalar; yakasının yırtmacında, fındık büyüklüğünde bir inci; boynunda, plâtinden uzun kordon.

Hepsi üstünden dökülüyor.

Yukarıda dedim ya, Tayfur kime benzemiş şaşıyorum. Babası da hatırı sayılır çehre züğürtlerindendir. Şaka bertaraf, insanın günaha gireceği, Tayfur'dan şüpheleneceği geliyor.

Ortanca hanımefendi dedikleri, Tayfur'un teyzesi de nümunelikti. Hala hanım da mostralıktı.

Gelelim odaların tarifine:

Gelin odasını, Hereke kumaşiyle Narlıyan döşemiş. Güya, Yıldız sarayındaki salonlardan birinin eşi imiş.

Tavanlar, duvarlar, kapılar, hep kartonpiyerli, yaldızlı, kalemkârlı. Tavana asılı iki avize, şahane mi şahane... Debdebeye, tantanaya diyecek yok, gelgelelim...

(Devamı var)

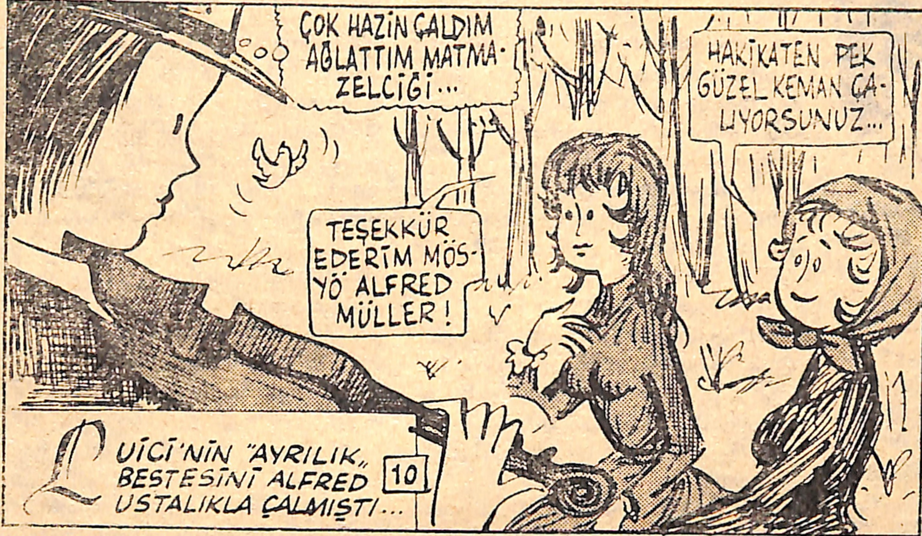
Bazı semtlerin telefonları çalışmıyor. (Gazeteler)

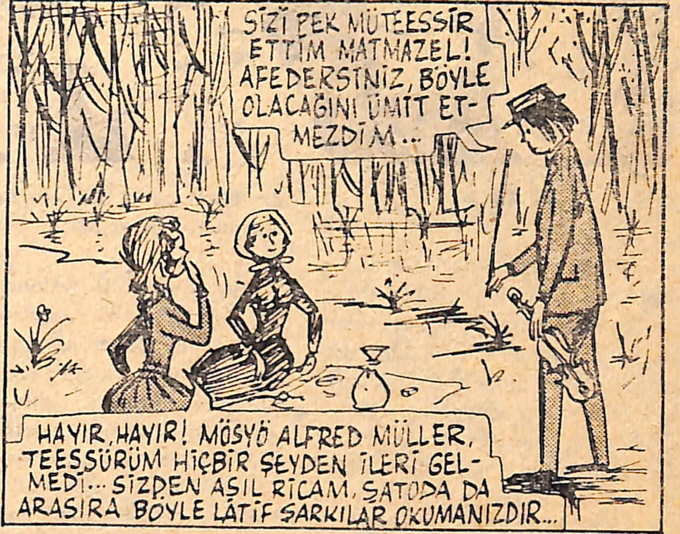

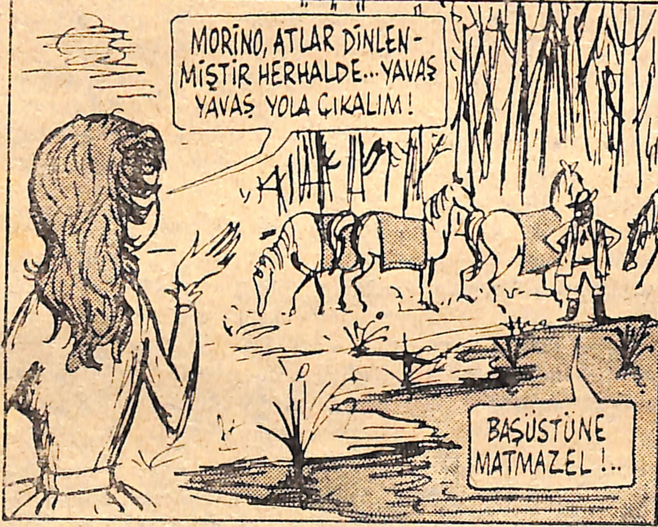
YAZISIZ!

bir çalgıcının seyahati

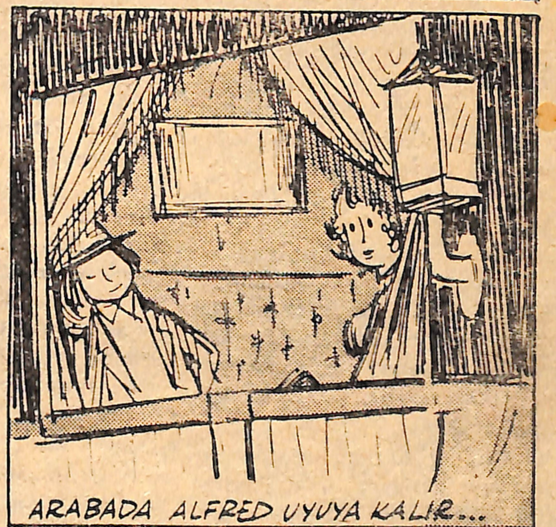
çizen: BÜLENT EREN

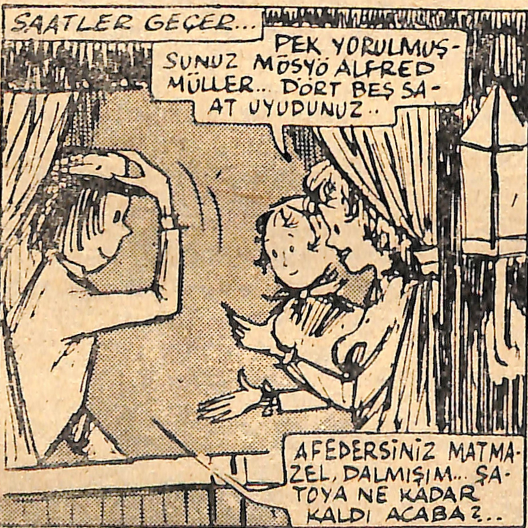

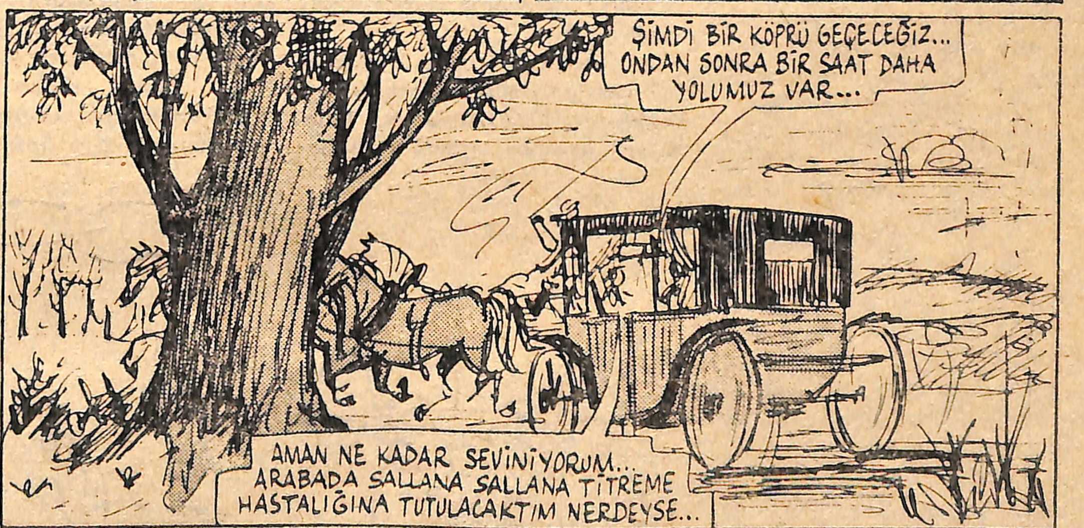

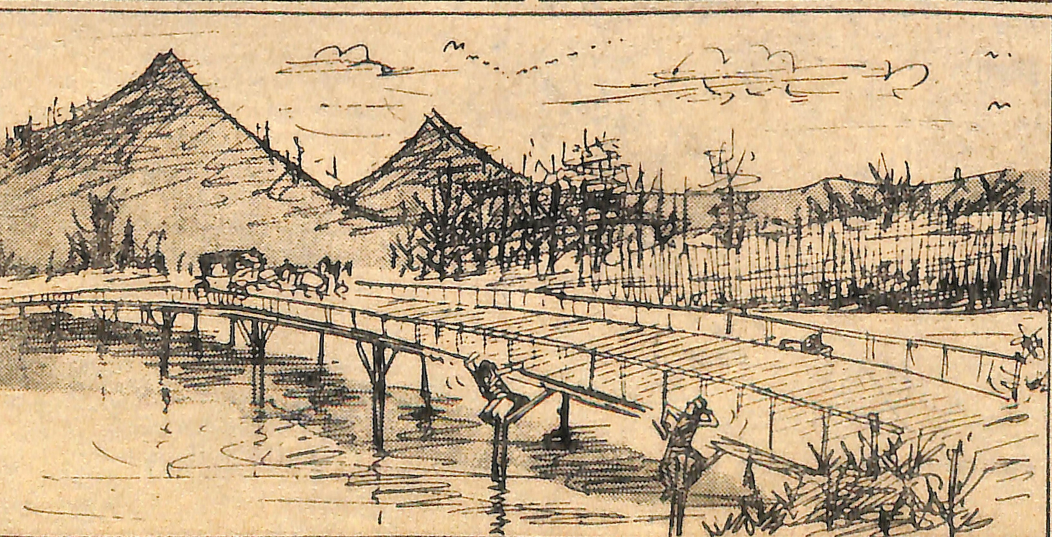

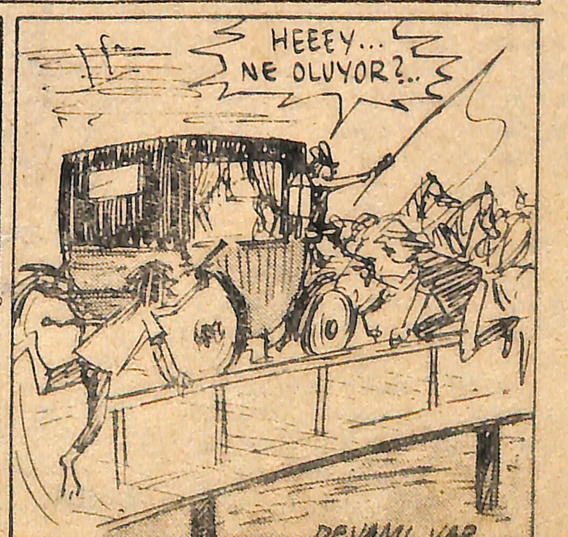

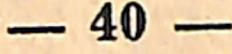

BEŞ Genç Kız

Yazan: RONA JAFFE
Çeviren: GÖNÜL SUVEREN

— 40 —

«— Ailen seni tanıyamıyacak.»

April, «Biliyorum,» dedi. «Bütün gece uçaktan inince onları şaşırtmak için usuller düşündüm durdum. İki beyaz köpek alayım, sırtıma yeni paltomu giyeyim, saçlarımı da Claude'a yaptırayım, dedim...»

Caroline, «Kaçırma,» diye cevap verdi. «Ben annelerin nasıl olduğu-un bilirim. Seni görür görmez muhakkak, (çok zayıflamışsın,) diyecek, kılığına kıyafetine dikkat bile etmiyecek.»

«— Bana evden ayrılalı sanki asırlar geçmiş gibi geliyor. A, keşke Dexter de benimle gelebilse.»

Caroline arkadaşına gülümsedi. «Herhalde gelir.»

April içini çekti. «Gelmiyeceği katileşinceye kadar bunu düşünmiyeceğim. İşmdiden düşünürsem iki defa ıstıra pçekerim. Ama benimle geleceğine inanır, gelemiyeceğini son dakikada anlarsam, bir defa ıstırap çekerim.»

Ve Caroline ilk defa o vakit endişelenmeğe başladı. «İşte, April'in hayat felsefesi de kısaca bu,» diye düşündü. Sonra şefkatle arkadaşına doğru eğilerek, «Haydi,» dedi. «İçeri dönelim artık. Mike kendisini bırakıp kaçtığımızı zannedecek.»

April'in peşi sıra tuvaletten çıkarken arkadaşının düzgün sırtını, altın gibi pırıl pırıl saçlarını, bir modelinkini andıran muntazam profilini süzüyordu. Kendi kendine, «Onun bu kadar güzel ve şık olması âdeta bir cinayet,» dedi. «Onu gören April'i kendinden emin, kuvvetli, müşkülpesent ve erkekler cihetinden de son derecede talihli bir kız zanneder... Ne saçma... Bu yaldızlı kâğıttan yapılmış bir zırh giymeğe benziyor...»

Bar oldukça boşalmıştı, buna mukabil balo salonundaki masalar yavaş yavaş dolmaktaydı. Caroline etrafına bakınarak Mike'i aradı, fakat o görünürlerde yoktu. Sonra Mike'in balo salonunda bir masanın önünde durarak kendilerine el salladığını farketti.

April'e, «Ne iyi, değil mi?» dedi. «Bize gayet itina ediyor.» Sıkışık masa ve sandalyelerin, koşuşan garsonların arasından bin güçlükle ilerliyerek Mike'in beklediği yere gittiler.

April, «Mr. Bossart'la beraber oturacağız,» diye fısıldadı.

Masa ancak altı kişi alacak kadardı, fakat buraya yedinci bir sandalye daha sıkıştırılmıştı. Bir uca Mr. Shalimar'la Barbara Lemont oturmuştu. Biraz ileride Mr. Bossart vardı.

Mike Rice elini dostane bir tavırla Mary Agnes'in omuzuna atmış bekliyordu. Fakat zavallı Mary Agnes bu kadar mühim insanların yanında ne yaptığını bilmezmiş gibi korkuyla etrafına bakınmaktaydı. Mr. Bossart, iki genç kızın yaklaştığını görünce ayağa kalktı.

Mike, «Masadakileri tanıyor musunuz?» diye sordu. «Mr. Bossart'ı biliyorsunuz tabiî. Caroline Bender ve April Morrison.»

Mr. Bossart elini uzattı. Kaygan avuçlu, dört köşe, sert bir el... Bu eli sıkmak Caroline'in hoşuna gitmemişti nedense. İnsan bir tahta parçasını sıktığı zehabına kapılıyordu. Fakat Mr. Bossart genç sinema aktörlerininkini andıran muntazam beyaz dişlerini göstere göstere gülüyordu. Caroline da tebessüm ederek onun yanına oturdu.

«— Buraya oturabilir miyim?»

Mr. Bossart, «Rica ederim, oturunuz,» dedi.

April de Mike ile Caroline'in arasındaki boş sandalyeye oturmuştu. Mike Caroline'le April'a içki verdi.

Mr. Shalimar masaya eğilerek parmağiyle Caroline'i işaret etti. «O benim küçücük (Okuyucum.) Bunu biliyor muydun Arthur? O benim küçücük okuyucum.» Sesi boğuklaşmış, oldukça kavgacı bir tavır da takınmıştı. Caroline masalarındaki şişeyi Mr. Shalimar'ın yarılamış olabileceğini düşündü.

Mr. Bossart nâzik bir tavırla, «Biliyorum tabiî,» dedi. Sonra artan bir alâkayla Caroline'i süzmeğe başladı. «Sigara?»

— «Teşekkür ederim.»

Mr. Shalimar ısrar ediyordu. «Bizimle çalışmağa başlıyalı sadece bir sene oldu. Ama hemen yükselip okuyuculuğa başladı... Bir sene önce... O yükselmek istiyor.... Haris... Çok haris....»

Mr. Bossart, «Muhakkak ki kabiliyeti de var,» diye atıldı.

Mr. Shalimar, «Kabiliyet de neymiş,» diye homurdandı. Gitgide küstahlaşıyordu. «Her şey yetiştirilmeğe bağlı. Tecrübe ve yetiştirme... Üniversiteli küçücük kızlar Fabian'a geliyor ve herkese emredebileceklerini zannediyorlar. Dünyayı üç lokmada yutuvereceklerine kaniler. Yazı İşleri Müdürü olmak için yılların lâzım geldiğinden haberleri yok.»

Mr. Bossart nazik bir tavırla, «Sen Miss Bender'i muhakkak ki mükemmel surette yetiştirirsin,» dedi.

Mr. Shalimar söyleniyordu. «Kabiliyet. O, kabiliyeti sayesinde yükseleceğini zannediyor.»

Caroline masanın altında ellerini birbirine kenetliyerek derin bir nefes aldı, sonra kendini zorlıyarak Mr. Shalimar'a tebessüm etti. «Bana günün birinde Yazı İşleri Müdürü olma ümidini bizzat kendiniz verdiniz.. Buraya ilk geldiğim zaman, bana bir şey söylemiştiniz, Mr. Shalimar.» Bir ona, bir Mr. Bossart'a bakıyordu. «Hepimiz bardaydık... Mike da oradaydı hatta. Hatırladınız değil mi?» Mike'a döndü, sonra tekrar Mr. Shalimar ve Mr. Bossart'a baktı. «Yazı İşleri Müdürünün en mühim vasfının iç güdüsü olduğunu söylediniz. İç güdüsü ve heves. Uygun bir iş güdüsü de bir nevi kabiliyet sayılmaz mı?»

Mr. Bossart başını salladı. «Hakikaten öyle...» Mr. Shalimar sesini çıkarmadı, somurtmağa başlamıştı.

Mike, «İşte çorba da geldi,» dedi. «Kızlar dikkat edin, bir hayli sıcak.»

Garsonun dumanları tüten tabakları masaya koyması için hafifçe yana çekildi. Caroline ona bakınca da belli belirsiz bir şekilde göz kırptı.

Caroline, «O da hatırlıyor,» diye düşündü. «Üstelik iç güdüsünün mühim olduğunu söyleyenin Mr. Shalimar değil kendisi olduğunu da biliyor. Fakat Shalimar da böyle düşünüyordu... Adam benden ne kadar da nefret ediyormuş... Şimdiye kadar bunun farkına da varmadım.»

Mr. Bossart çorbasını soğutmak için karıştırıp duruyordu. Mr. Shalimar ise çorba yerine yine viski içmekle meşguldü. Barbara Bemont adamı merak ve istihza ile süzmekteydi. Mr. Shalimar'la Mike arasına sıkışmış olan Mary Agnes ne yapacağını bilmez bir halde çorbasını içiyordu. Salon o kadar da gürültülüydü ki....

Mr. Bossart, «Hangi Üniversiteden mezun oldunuz Miss Bender?» dedi. Adam, en basit sualleri bile son derecede samimi, hatta âşikane bir hale sokabiliyordu.

— «Bana Caroline demenizi rica edeceğim.»

— «Caroline.»

— «Radcliffe'den mezunuz.»

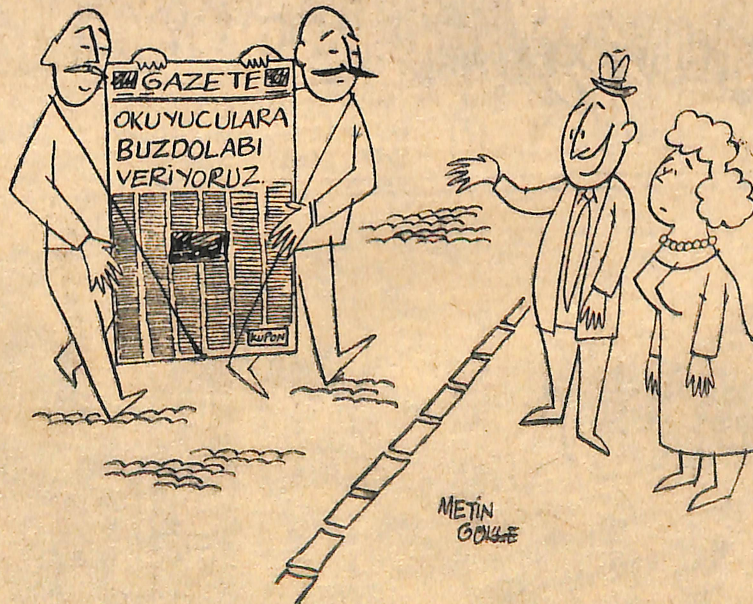
— «Sahi mi?» Caroline Mr. Bossart'ın en küçük kızının Radcliffe Üniversitesine girmeğe çalıştığını biliyordu, fakat adamın orada bundan bahsetmiyeceğinden de emindi. Nitekim Mr. Bossart kızından filân bahsetmedi de. «Duyduğuma göre orada futbal maçlarına hâlâ Çarleston zamanındaki gibi kürk paltolar giyiyorlarmış. Doğru mu?»

— «Bazı kızlar giyiyor. Eskicilerden o senelerden kalma kürkleri beş, on dolara alıyorlar.»

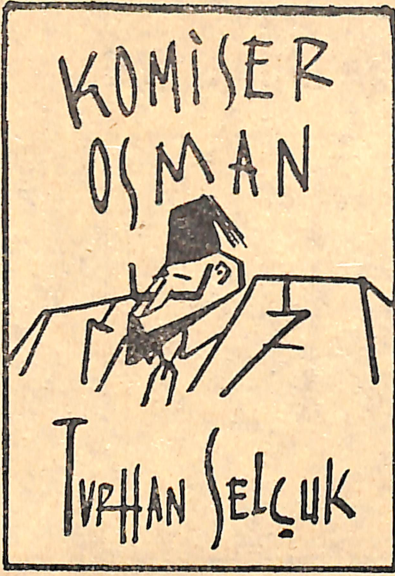
Mr. Bossart güldü. «Arkada viski şişesi koymak için cepleri var herhalde. Pireleri de boldur.»

— «Aman, söylemeyin.»

(Devamı var)

— İşte karıcığım, nihayet sana vadettiğim buz dolabını alabildim!..

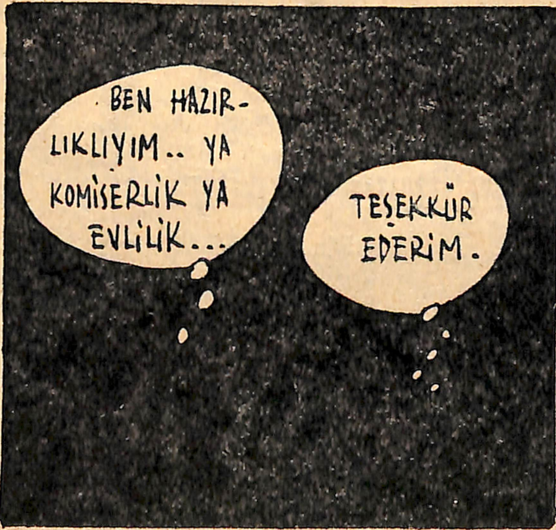

KOMİSER OSMAN
TURHAN SELÇUK

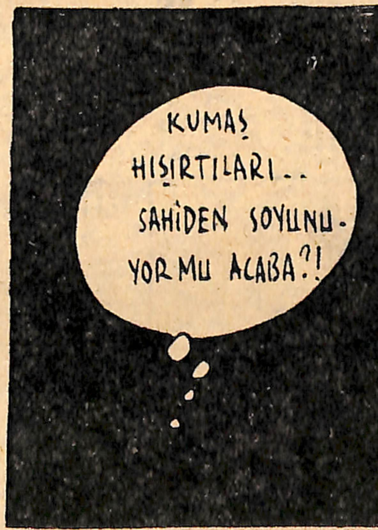

DÜĞÜN GECESİ ESRARI
23
ŞAHENDE HANIM OSMANIN KARŞISINDA KIP-KIRMIZI KESİLMİŞTİR...
YA ÇOK MAHÇUP BİR KIZ. YAHUT DA ÇOK İYİ ROL YAPIYOR...

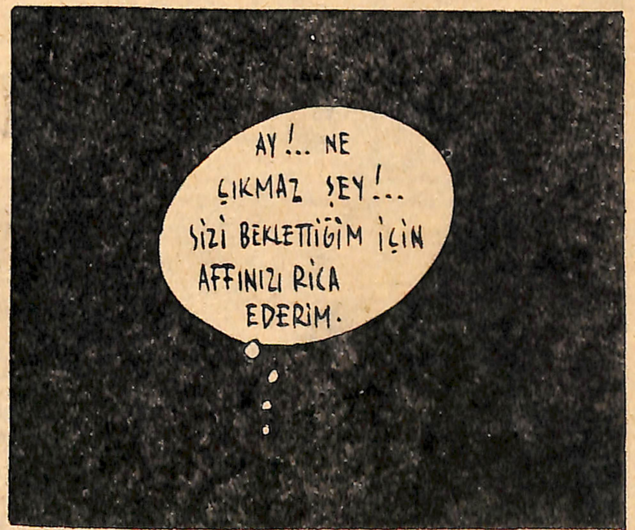

ŞAHENDE HANIM, YORUCU BİR GÜN GEÇİRDİNİZ. VAKİT DE EPEY GEÇ... ARZU EDERSENİZ...

HAKLISINIZ ENVER NİYAZİ BEY! YALNIZ BİR RİCAM VAR SİZDEN. LÂMBAYI SÖNDÜRÜRMÜSÜNÜZ? SIKILIYORUM...

ARZULARINIZ BENİM İÇİN EMİRDİR ŞAHENDE HANIM.

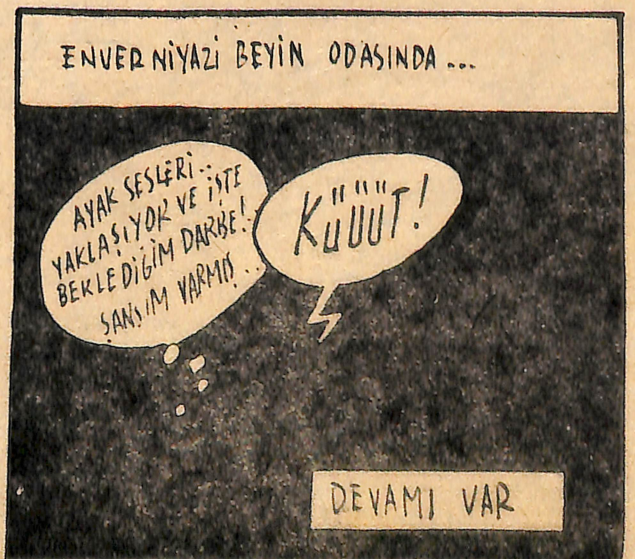

BEN HAZIRLIKLIYIM.. YA KOMİSERLİK YA EVLİLİK...
TEŞEKKÜR EDERİM.

KUMAŞ HIŞIRTILARI.. SAHİDEN SOYUNUYOR MU ACABA?!

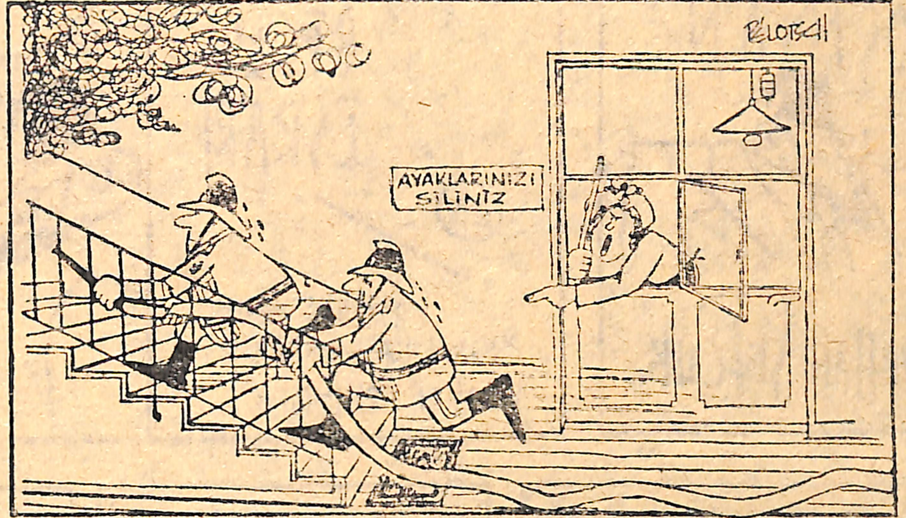

AY!.. NE ÇIKMAZ ŞEY!.. SİZİ BEKLETTİĞİM İÇİN AFFINIZI RİCA EDERİM.

OSMANIN MUAVİNİ FETTULLAH, GEÇEN DÜĞÜN GECESİNDEKİ GİBİ KONAĞIN DIŞINI TARASSUTLA VAZİFELENDİRİLMİŞTİ...
BİZİM KOMİSER NE YAPIYOR ACABA?.

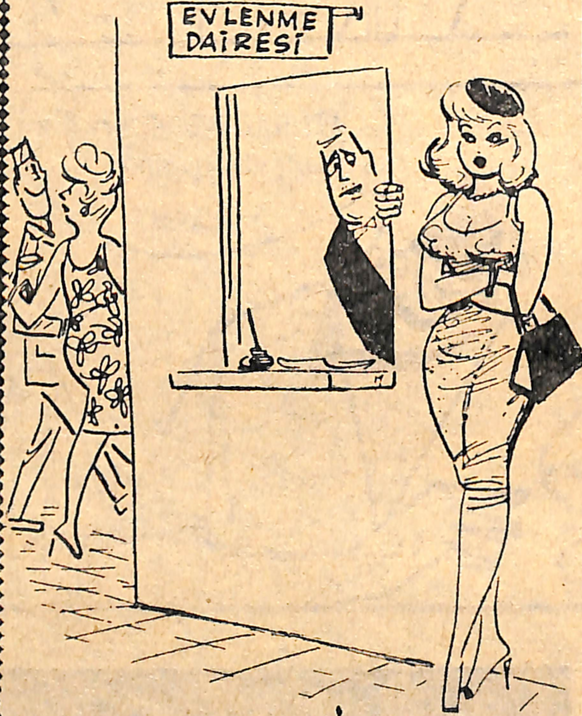

ALLAH ALLAH!.. NE GÖRÜYORUM, BU DA NE?!..

ENVER NİYAZİ BEYİN ODASINDA...
AYAK SESLERİ.. YAKLAŞIYOR VE İŞTE BEKLEDİĞİM DARBE! ŞANSIM VARMIŞ..
KÜÜÜT!
DEVAMI VAR

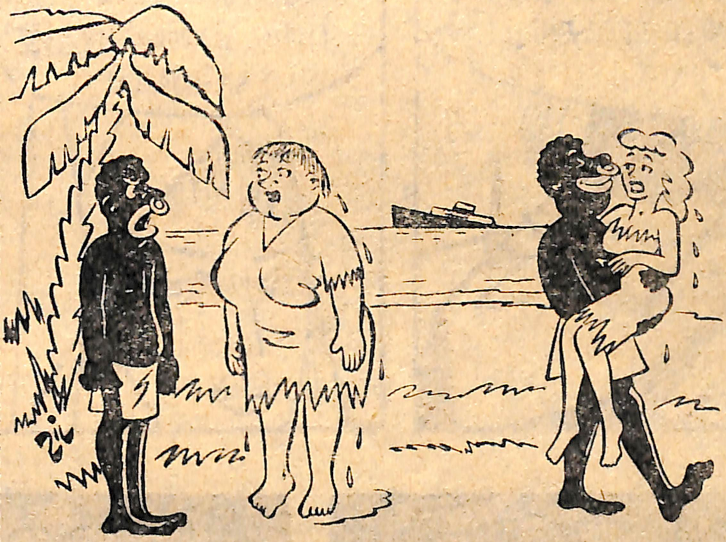
Dünya KARİKATÜRLERİ

—HEEEY... AYAKLARINIZI SİLMEDEN ÇIKIYORSUNUZ!

—RİCA EDERİM BURADA DURMAYINIZ BAYAN. SABAHTAN BERİ ÜÇ KİŞİ EVLENME MUKAVELESİNİ İMZALAMAKTAN VAZGEÇTİ...

—NE DURUYORSUN, SEN DE BENİ KUCAKLAYIP GÖTÜRSENE...
—BAYAN, BEN ETE PERHİZİM, SADE SEBZE YİYORUM!..

—BENİMKİ DE ÖYLE, SANKİ KOYNUNDA BİR KADIN YOKMUŞ GİBİ HORUL HORUL UYUYOR!

—AMAN AFEDERSİNİZ, ARKADAN KOCAMA BENZETTİM SİZİ...

Karikatürlü Reklâm Servisi

Akbaba Yayınevi, bütün karikatür ve yazı ailesinin yardımı ile bir «Akbaba Reklâm» servisi kurdu.

Akbaba Reklâm

Satışa çıkardığınız veya çıkaracağınız bütün malların reklâmını, en sanatkâr fırçaların zarif çizgileriyle canlandıracak ve en tanınmış yazarların sözlerile dile getirecektir.

Akbaba Reklâm

İş ve ticaret müesseselerini, düşünmekten, yorulmaktan ve bilhassa beceriksiz, acemi ellerin hazırladığı, güzellikten uzak ilânlardan kurtaracak, her hazırlıyacağı reklâma çizgi ve yazı sanatının bütün cazibesini katacaktır.

Kariktlürlü reklâmlarınızı yaptırırken, yalnız söylenmesini istediğiniz fikri not halinde vermeniz kâfidir.

Akbabanın eşsiz saant kadrosu, zekâsını sizin için çalıştıracak, en güzel resmi, en sevimli cümleyi bulacaktır.

Akbaba Reklâm

Yalnız resimleri ve yazıları hazırlamakla kalmayacak, klişelerini kendi tecrübeli ustalarına yaptıracak ve hizmetinize sunacaktır.

Bütün bir sahifenin bedeli, ressam, klişe ve bir defa Akbaba'da basılmak dahil, 2500, yarım sahife 1250, çeyrek sahife 650 liradır.

On santimlik karikatürlü küçük ilânlar, resim, klişe dahil, bir defalık basılışı 250 liradır.

İlânlar, çalıştığımız prodüktörler eliyle verilebileceği gibi doğrudan doğruya Akbaba idarehanesine de müracaat edilebilir.

AK. 70

ALİ MUHİDDİN HACIBEKİR

Hacıbekir'in adı: Dünyanın ağız tadı!

Kuruluş Tarihi: 1777

Merkezi : BAHÇEKAPI

Şubeleri :

Beyoğlu, Karaköy, Kadıköy, Parmakkapı

"AKBABA-REKLÂM"

AK. 71

Tarık Buğra

Gagaringrad

MOSKOVA NOTLARI

Seyahat edebiyatımız, Tarık Buğra'nın kalemile yeni bir kitap kazandı. Bu yeni kitap, seçtiği konu ve kullandığı güzel, duru türkçe ile de yenidir.

YAĞMUR YAYINLARI : Fiatı 250 Kuruş

AK 72

Barış Dünyası

Aylık, Siyasî Fikir Dergisi

Başyazarı :

HAMDİ BAŞAR

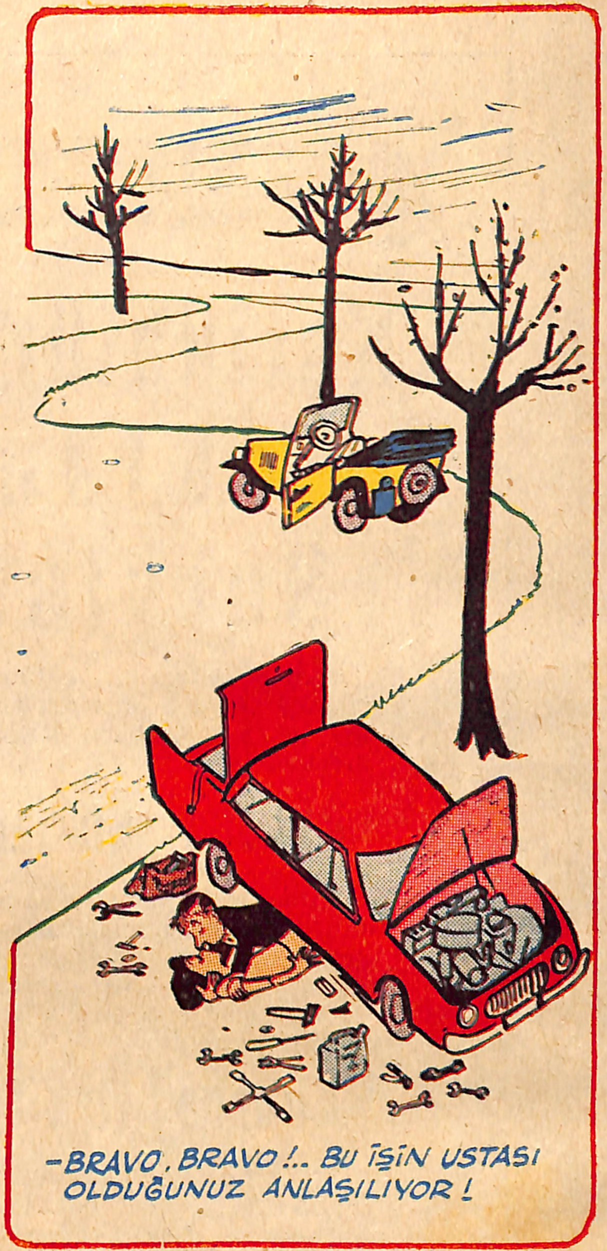
Her sayısı, birçok meselelerimize ışık tutan bu dergiyi, bütün aydınlara, gençlere, iş adamlarına önemle tavsiye ederiz.

AK 73

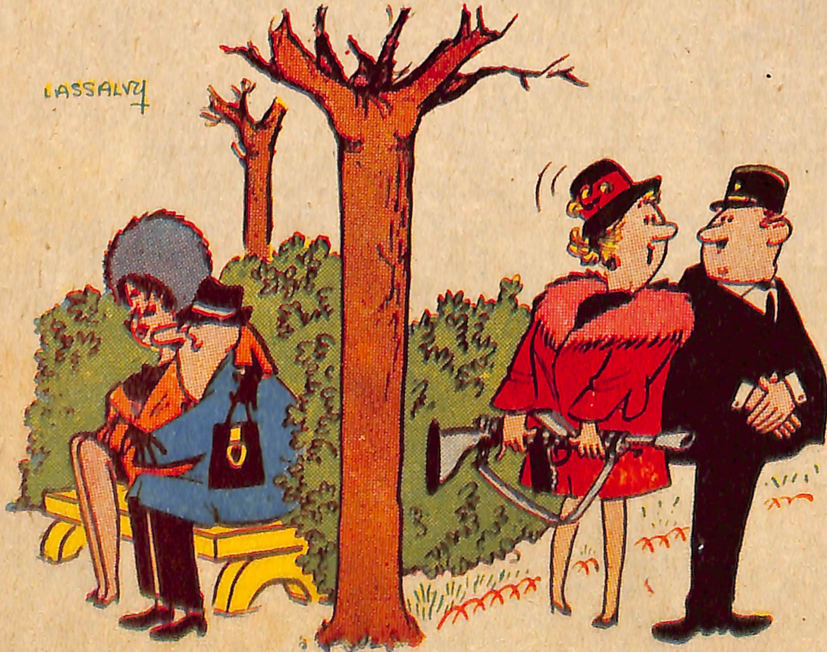
Akbaba

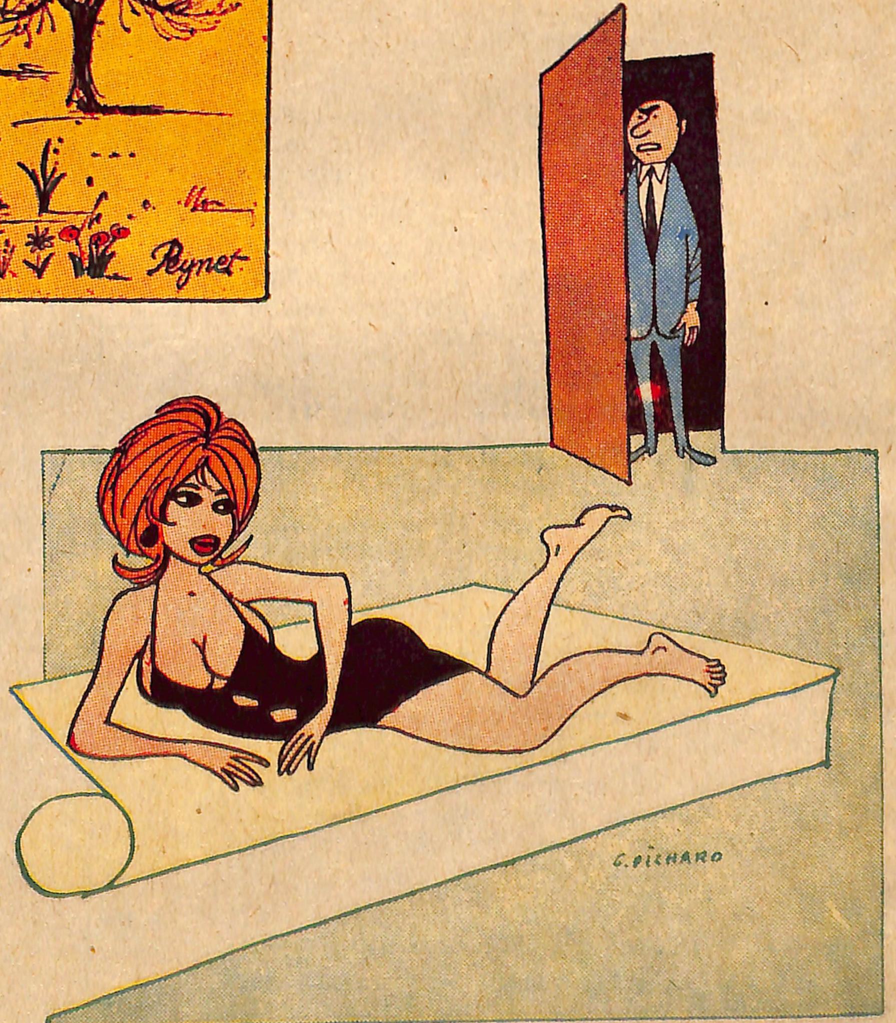
İLKBAHAR

-BRAVO, BRAVO!.. BU İŞİN USTASI OLDUĞUNUZ ANLAŞILIYOR!

-MERAK ETME, ONLARI SADECE KORKUTACAĞIM!

- "GİR„ DEDİN, YA GELEN BİR YABANCI OLSAYDI?
- "GİRİNİZ„ DERDİM...